

Broj 01/2159

Podgorica, 03.10.2018. godine

UNIVERZITET CRNE GORE
-Odboru za doktorske studije i Senatu-

PODGORICA

Predmet: Materijal za sjednicu Odbora i Senata

Poštovani,

U skladu sa članom 34. Pravila doktorskih studija, dostavljamo Vam materijal za narednu sjednicu Odbora za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore i to:

- Obrazac PD (Prijava teme doktorske disertacije) na službenom i engleskom jeziku (u skladu sa čl. 3.5, stav 5. Vodiča za doktorske studije) sa propratnom dokumentacijom za kandidata mr Martina Bojaja.

DEKAN

Prof. dr Nikola Milović

**UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA
DOKTORSKE STUDIJE**

Br. 01/ *2172*

Podgorica, 03.10.2018. god.

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 34. Pravila doktorskih studija, Vijeće Ekonomskog fakulteta je na sjednici održanoj 03.10.2018.godine donijelo

ODLUKU

1. Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Održavanje stabilnosti cijena u Crnoj Gori kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije**“ i kandidata **mr Martina Bojaja** u sastavu:
 - Prof. dr Gordana Đurović, redovni profesor, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, mentor
 - Prof. dr Nikola Fabris, redovni profesor, Ekonomski fakultet u Beogradu, član
 - Prof. dr Nikola Milović, vanredni profesor, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, član
2. Predlog dostaviti Odboru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

OBRAZLOŽENJE

Kandidat **mr Martin Bojaj**, obratio se Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (Obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Održavanje stabilnosti cijena u Crnoj Gori kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije**“ i kandidata.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidata, predložila Vijeću Ekonomskog fakulteta da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije „**Održavanje stabilnosti cijena u Crnoj Gori kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije**“ i kandidata **mr Martina Bojaja**.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

DEKAN

Nikola Milović
Prof. dr Nikola Milović

DOSTAVLJENO:

- a/a
- referentu doktorskih studija,
- Centru za doktorske studije,
- Senatu UCG.

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Martin M. Bojaj
Fakultet	Ekonomski fakultet Podgorica
Studijski program	Ekonomija
Broj indeksa	1/16
Ime i prezime roditelja	Marash Bojaj
Datum i mjesto rođenja	29.08.1976., Mannheim, Njemačka
Adresa prebivališta	Tuzi bb
Telefon	+382 68 887700
E-mail	martini.bojaj@nlb.me mbojaj76@yahoo.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Magistarske studije (MSc) završio na Ekonomskom fakultetu u Podgorici u maju 2016. godine sa prosječnom ocjenom A (10.00) • Osnovne studije završio na Fakultetu za poslovnu administraciju, School of Business Administration, Wayne State University, Detroit, Michigan, USA, 2001. godine sa prosječnom ocjenom A (GPA 3.73)
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> • 2006 – danas Direktor Filijale Tuzi NLB Banka AD Podgorica • 2004 – 2005 Finansijski menadžer, IRD/USAID, MNE • 2004 Menadžer plan budžeta i analitičar, Hellenic Petroleum, Kotor • 2001 – 2002 Direktor, Euro Pact DOO, Podgorica, Montenegro • 2000 - 2001 SI Lider – Professor Assistant, Wayne State University, USA Financial and Managerial Accounting • 1998 - 1999 Research Department, Oakland Community College, Farmington, Michigan, USA.
Popis radova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Đurović G., Muhadinović M., Bojaj M., Đurović V., 2018, Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro's national strategy for sustainable development, chapter in Book "Statistics", edited by Turkment Goksel, /ISBN: 978-953-51-6185-1/. InTechOpen, UK, 2018.

NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Održavanje stabilnosti cijena u Crnoj Gori kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije
Na engleskom jeziku	Maintaining price stability in Montenegro through governing of external and internal factors of inflation
Obrazloženje teme	
<p>Nestabilnost cijena je jedan od glavnih izvora zabrinutosti savremenih ekonomskih sistema od '70-ih godina XX vijeka. Pitanje je još ozbiljnije i složenije prirode u zemljama gdje je inflacija poznata kao "uvezena inflacija", čineći domaće antinflacione politike neefikasnim. Slično tome, u Crnoj Gori, očito da je domaći nivo cijena značajnim dijelom "uvezen" na bazi uticaja eksternih, tj. spoljnih faktora inflacije. Pored toga, obim sive ekonomije, povezan sa višom stopom inflacije, javnim dugom i nezaposlenošću, postaje ključni problem za ublažavanje nivoa inflacije, posebno u zemljama u razvoju. Imajući u vidu svu složenost faktora inflacije, u okviru drugih politika i instrumenata, e-uprava može doprinijeti kontroli barem dijela inflacije baziranog na uticaju internih, tj. unutrašnjih faktora.</p> <p>Inflacija je ključno pitanje sa kojim su se kreatori makroekonomske politike u Crnoj Gori suočavali kontinuirano tokom protekle tri decenije, a naročito od 2002.godine, nakon usvajanja eura kao zvanične valute u zemlji. Crnogorske vlasti su u izuzetnim okolnostima uvele euro kao svoju zvaničnu valutu, što je u potpunosti različito od članstva u eurozoni i njenih Mastroških kriterijuma pristupanja (kriterijumi konvergencije).</p> <p>Kombinat Aluminijskog Podgorica (KAP) je glavni proizvođač industrije obojenih metala u Crnoj Gori. Proizvodi KAP-a se prodaju u američkim dolarima, na Londonskoj berzi metala (LME), koja je svijetski centar za trgovinu industrijskim metalima. Do 2006. godine, KAP je pokrivaio 60% -80% ukupnog izvoza roba u Crnoj Gori, u različitim periodima. Kao posljedica dispariteta cijena akcija Londonske berze (LME) i promjene eksterne tražnje izazvane globalnom ekonomskom i finansijskom krizom, od 2006. do 2014. godine, u prosjeku KAP je pokrivaio 36% izvoza roba. U slučaju da KAP bude radio u svom punom kapacitetu (što se očekuje praćenjem dinamičkog toka projektovanih investicija, naročito nakon 2020. godine), on će dostići proizvodnju od oko 120,000 tona aluminijskog godišnje. Pored toga, to bi se postiglo ulaganjem u najbolje dostupne tehnologije (BAT) što bi dovelo do smanjenja emisije gasova (GHG) na ciljani nivo, kao i uključivanjem nekih poluproizvoda u svoju ponudu.</p> <p>Osim gore pomenutog, siva ekonomija je jedan od unutrašnjih faktora inflacije koje treba razmatrati u Crnoj Gori. Siva ekonomija smanjuje prihode Vlade i na taj način primorava je da pronalazi nove, dodatne budžetske prihode. Ministarstvo javne uprave (Direkcija za e-upravu i informacionu bezbjednost) u Vladi Crne Gore napravilo je značajan iskorak, kada je zakonodavstvo u pitanju, efikasnim sprovođenjem Zakona o elektronskoj upravi, kojim se značajno eliminišu barijere, udaljenost i vrijeme komunikacije između vlada-građana-preduzeća-drugih vlada i eliminišu administrativne prepreke (MIDT, 2016). Evropska unija je kategorizovala 20 osnovnih e-usluga kao skup ključnih usluga e-uprave. Kako ove usluge povećavaju efikasnost, razumno je očekivati da će građani biti zadovoljniji ponuđenim e-uslugama, ekonomija će biti učinkovitija, rast crnogorskog BDP-a ostvariće bolju dinamiku, te stoga, snažnija će biti i kontrola stabilnosti cijena u Crnoj Gori.</p>	

U međuvremenu, u okviru procesa pristupanja EU, Crna Gora se obavezala na ispunjavanje svih zahtjeva iz ekološke pravne tekovine Unije, što uključuje postepeno uvođenje EU standarda i u proizvodnju aluminijuma u vezi za graničnim vrijednostima emisija, ekvivalentnim parametrima i tehničkim mjerama zasnovanim na najboljim raspoloživim tehnologijama za postojeće kompanije, kao što je KAP (Direktiva, 2010). Samo u tom slučaju, aluminijum i sve njegove komponente i dalje će biti glavni industrijski izvozni proizvodi Crne Gore, te samim tim biti jedan od važnih faktora upravljanja uvezenom inflacijom. Pored toga, fluktuacije cijena aluminijumskih akcija na LME će ostati jedan od ključnih faktora koji će uticati na nivo inflacije u Crnoj Gori.

Ovo istraživanje je važno za kreatore politika u tranzicionim ekonomijama i centralnim bankarskim vlastima u procesu planiranja ekonomske politike sa posebnim osvrtom na ciljanje inflacije, imajući u vidu složenost upravljanja kako eksternim, tako i internim faktorima inflacije.

Pregled istraživanja

Crna Gora je odustala od nezavisne monetarne politike i unilateralno, zvanično, se opredjelila za eurizaciju januara 2002. godine slijedeći unilateralno uvođenje njemačke marke kao zvaničnog sredstva plaćanja u novembru 1999. godine. Euroizovane zemlje trebale bi imati vrlo nisku eksternu inflaciju (pass-through inflation) s obzirom na to da su njihove valute vezane za njihove glavne trgovinske partnere (Del Cristo i Gómez-Puig 2012). Alesina i Grilli (2000) zaključuju da je potpuna monetarna unija u Evropi važan međukorak ka potencijalnoj političkoj uniji. Alesina i Vagner (2006) ističu da zemlje sa "dobrim" institucijama pokazuju strah od *plutajućeg* kursa odnosno da plutaju manje nego što je najavljeno. Istraživanje Alesine i Barro-a (2002) pokazuje da tip zemlje koja ima najveći podsticaj za odustajanje od sopstvene valute jeste mala zemlja sa istorijom visoke inflacije. Crna Gora je od obnove nezavisnosti odlučila *de jure* i *de facto* prema pravom strateškom spoljnopolitičkom pravcu, tj. integraciji u EU/Evropsku monetarnu uniju. Odluka Vlade koja ima za strateški cilj put integraciju u EU, u značajnoj mjeri zavisi od razvoja i jačanja njenih institucija i jake političke volje za neophodne ekonomske reforme (Jakšić i Prašćević 2014; Josifidis et al 2017; Acemoglu and Robinson 2005; Acemoglu et al. 2013; Acemoglu 2009; Persson 2001; Frieden, Ghezzi, and Stein 2000; Đurović and Jaćimović 2012; Lipovina-Božović 2013; Đurović, Bigović, and Milović 2017; Đurović and Jaćimović 2014; Đurović and Bulatović 2014; Ghosh, Qureshi, and Tsangarides 2014; Giavazzi and Pagano 1988; Hashem 2015; Hossain 2017). Istovremeno, Reinhart i Rogoff (2003) nalaze suprotno u vezi sa monetarnim režimom, kada je zvanično politika *fiksne* deviznog kursa; otprilike u 50% slučajeva, u tim zemljama, primjećeno je da je pravi monetarni režim potpuno drugačiji, često kao varijanta fluktuirajućeg kursa.

Kretanje nominalnog kursa eura može uticati na nivo cijena u Crnoj Gori putem direktnih i indirektnih kanala. U slučaju direktnog kanala, kretanje kursa može uticati na domaće cijene kroz promjene cijene uvezenih gotovih proizvoda i uvezenih inputa. U slučaju indirektnog uticaja, depresijacija deviznog kursa utiče na neto izvoz koji, s druge strane, utiče na domaće cijene kroz promjenu agregatne tražnje, stavljajući rastući pritisak na domaće cijene (Ikechukwu Kelikume 2017; Hooper i Lowery 1979; Whitt, Koch, i Rosensweig 1986; Chen et al 2012; Easterly 2005; Johnson et al 2007; Coudert et al. 2013; Égert i Morales-Zumaquero 2005; McKenzie 1999).

Rast produktivnosti u Crnoj Gori u velikoj mjeri je povezan sa nezaposlenošću i inflacijom. Uvezena inflacija kroz hranu i gorivo, akcize na alkoholna pića i duvan, kao i cijene smeštaja najviše su uticale na inflaciju u 2017. godini (Program Ekonomskih Reformi za Crnu Goru 2018-

2020). U proširenoj Evropi, pored tzv. procesa sustizanja, faze privrednog ciklusa i poreski režimi su važne determinante stope inflacije (Egert 2007). Produktivnost rada određuje relativne cijene (Balassa i Samuelson 1964). Rasprostranjena nezaposlenost i antimonopolsko zakonodavstvo, sa druge strane, utiču na realne zarade i stoga na nezaposlenost i inflaciju (Olivier Blanchard 2017). Konačno, razlike između proizvodnje i potencijalne proizvodnje utiču na odstupanje nezaposlenosti od njegove prirodne stope i promjene inflacije.

Prema metodologiji Metrike proizvodnog prostora, aluminijum može biti veliki potencijal za rast, zajedno sa turizmom i poljoprivrednim proizvodima (Željko Bogetić et al. 2013). Korišćenje aluminijuma u automobilskoj industriji, proizvodima za široku potrošnju, željezničkim vagonima, autobusima, avionima, itd. povećalo je tražnju za aluminijumom, jer se aluminijum koristi za smanjenje težine, a samim tim i potrošnje goriva.

Tehnološki napredak je još jedna varijabla koja utiče na sivu ekonomiju i samim tim i na tržište rada. Siva ekonomija podstiče zemlje u razvoju da uvode širi set poreskih olakšica, povećavajući time i cijene proizvoda i nivo plata, što utiče na rast cijena. U međuvremenu, strukturna promjene uzrokovane tehnološkim napretkom utiče na očekivanja tržišta rada i, posljedično, na inflaciju.

Na konkurentnom tržištu, gdje svaka odluka o cijenama proizvoda i nivou plata čini mali dio ukupnih tržišnih odnosa, odnos realnih zarada i cijena određuje tržišnu cijenu i stopu nezaposlenosti (što posljedično utiče na rast i inflaciju). Zauzvrat, zarade su određene očekivanim nivoom cijena, stopom nezaposlenosti i pozitivnom korelacijom drugih faktora (Blanchard 2017). S druge strane, poslodavci određuju cijene u zavisnosti od nivoa zarada i procijenjenih dodatnih troškova.

Euroizacija u Crnoj Gori ispunila je očekivanja. Od nezavisnosti 2006. godine preduzete su ekonomske reforme i ostvaren je ekonomski rast. Potražnja je porasla i dovela do značajnog rasta. Međutim, to je uzrokovalo rast inflacije. Povećale su se i potrošnja i strane direktne investicije. S tim u vezi, važno je istaći da se očekivana inflacija sastoji od dvije varijable: konstantnog $(1-\alpha)$ i prošlogodišnjeg koeficijenta inflacije (α) . Kod konstantne stope inflacije, ponašanje odluka radnika – poslodavaca je kompatibilno, ukazujući na prirodnu stopu nezaposlenosti i proizvodnju jednaku potencijalu. Za nivo proizvodnje iznad potencijalnog, tzv. prirodnog nivoa proizvodnje, inflacija se povećava. Ovo pokazuje kako prilagođavanje cijena i zarada, za uzvrat, utiču na proizvodnju i inflaciju (Blanchard 2017).

Nivo inflacije u Crnoj Gori i dalje je osjetljiv na eksterne šokove (kroz uvoz hrane i goriva), mjere fiskalne politike (akcize na duvan i ukupni poreski režim) i kretanje u sektoru energije (poreski režim i nizak nivo konkurentnosti) koji bi mogli negativno uticati na ekonomsku stabilnost, održivu stopu rasta i kao krajnji rezultat, nekontrolisanu inflaciju (Fabris i sar., 2008, Mitrovic-Mijatovic i Ivanovic 2017).

Jedan od najsloženijih strukturnih ekonomskih problema u Crnoj Gori je prevelika zavisnost od uvoza (Marović 2018). Trenutno, Crna Gora ne koristi glavni motor rasta – izvoz, koji je transformisao mnoge male zemlje, posebno one sa značajnim lokacijskim prednostima (Bogetic et al., 2013). Crna Gora ostvaruje trgovinski deficit od početka devedesetih godina XX vijeka, što podrazumijeva da akumulira svoj dug prema svijetu, što uključuje i plaćanje kamatnih stopa. Sa druge strane, hroničan strukturni problem crnogorske ekonomije je nizak nivo izvoza roba, koji je značajno pokriven suficitom u trgovini uslugama. Povećanje eksterne tražnje bi bio pravi put u

cilju poboljšanja trgovinskog bilansa. Da bi doprinjeli eliminaciji ili smanjenju ovih prepreka, Program ekonomskih reformi (ERP 2018) predlaže reformske procese u svakoj od glavnih reformskih oblasti, tj. strukturnih politika, u skladu sa Smjernicama EK.

Struktura robnog izvoza u Crnoj Gori u 2013. godini uglavnom je bila koncentrisana u poluproizvodima 73,6%, primarnim proizvodima 16,3%, robi široke potrošnje 5,2%, kapitalnoj opremi 4,7% i visokotehnoškim proizvodima 1,3%, što upućuje na nizak nivo izvozne sofisticiranosti, relativno mali potencijal prihoda (Halilbasic et al., 2015). Broj izvoznih proizvoda, veći od 100,000 \$ godišnjeg izvoza, kreće se od 201-198 (period 2006 – 2013), dok se Herfindahl-Hirschmann indeks koncentracije geografskog izvoza (HHI) kreće od 0,24 – 0,16 za Crnu Goru, što ukazuje na nisku disperziju izvozne korpe. Bogetić et al. 2013 smatraju da je veoma ograničen broj izvoznih proizvoda, u Proizvodnom prostoru (PP), za koje je utvrđeno postojanje komparativne prednosti Crne Gore ($RCA > 1$) i da su ti proizvodi često locirani na teško dostupnoj periferiji PP. Tri potencijalne grupe prihoda su: aluminijum i gvožđe, poljoprivreda i turizam (kao skrivena izvozna grupa). U zaključku, povećanje izvoza (uglavnom aluminijuma, gvožđa i čelika) i njihova strukturalna diverzifikacija, bi pomogla kreatorima politike da stabilizuju trgovinski bilans, da se smanji odnos duga/BDP, poveća rast produktivnosti, smanji stopu nezaposlenosti, smanji proizvodni jaz i samim tim da se ograniči uticaj eksternih šokova na inflaciju u Crnoj Gori, istovremeno smanjujući cjenovne nejednakosti i time kvalifikujući zemlju za članstvo u EU/EMU.

S druge strane, u vezi sa kontrolom inflacije kroz prizmu unutrašnjih šokova, siva ekonomija je pitanje koja je potrebno izuzeto ozbiljno razmatrati u Crnoj Gori. Kao što je već istaknuto, ona smanjuje javne prihode i na taj način primorava Vladu da pronade druge izvore za finansiranje javnih rashoda. Siva ekonomija se ne pojavljuje nigde u računima BDP-a. Veličina sive ekonomije povezana je sa višom stopom inflacije, javnim dugom i nezaposlenošću, pa postaje ključni problem za ublažavanje, posebno u zemljama u razvoju (Rohman i Veiga 2017). Stoga, e-uprava može doprinijeti kontroli barem unutrašnjeg dijela inflacije.

Takode, postoji veliki disparitet između razvijenosti usluga G2B i G2C. Usluge kao što su PDV i porez na dobit pravnih lica (e-usluga podnošenja jedinstvene poreske prijave) su postigle nivo razvijenosti koje ukazuju na interakciju i sposobnost izvršenja transakciju "on-line" (nivo sofisticiranosti e-usluga 5, elektronska transakcija i personalizacija). Međutim usluge kao što su doprinosi za socijalno osiguranje ili carinska deklaracija imaju uglavnom niži nivo razvijenosti koji omogućava samo čitanje podataka o njima („read-only“), što odgovara nivou 1 sofisticiranosti e usluga – informacija, ili nivou 2 - jednosmjerna interakcija, preuzimanje formi (MIDT, 2015). Indeks razvoja e-uprave (EGDI) za Crnu Goru, na osnovu onlajn istraživanja UN-a, pokazuje da EGDI u 2016. godini dostiže 67,33%, te da se broj i nivo interakcije e-usluga u Crnoj Gori postepeno poboljšavaju (2014 – 63,46%; 2012 – 62,18%; 2010 – 51,01%; 2008 – 42,82%), (istraživanje UN-a 2016. godine). Dalje jačanje ovog procesa će značajno uticati na ukupni nivo inflacije u zemlji.

Cilj i hipoteze

Crna Gora je tranziciona ekonomija, sa eurom kao unilateralno uvedenom valutom, koja je napredovala u pregovorima o pristupanju EU Crna Gora predstavlja ilustrativni primjer male euroizovane ekonomije sa aluminijumom kao glavnim izvoznim proizvodom u industriji koji ima potencijal za značajan rast izvoza (trenutno 40% ukupnog robnog izvoza sa perspektivom da se srednjoročno dostigne 60-70%), gdje je domaći nivo cijena dobrim dijelom "uvezen" kroz cijenu akcija aluminijuma. Stoga, *cilj teze* je proučavanje efekata, između ostalog, cijena akcija

aluminijuma i nivoa razvijenosti e-uprave na inflaciju u Crnoj Gori za period od 2006:I do 2017:IV. Pored toga, analiziraće se i drugi spoljni i unutrašnji faktori koji određuju nivo inflacije u Crnoj Gori. Rezultati će biti dobijeni pomoću OLS regresione analize koja će empirijski dokazati odnose između unutrašnjih i spoljnih faktora inflacije, odnosno uticaja varijabli na inflaciju u Crnoj Gori. Ovo istraživanje je važno za donosiocima politika u tranzicionim ekonomijama i centralnim bankarskim vlastima u procesu planiranja ekonomske politike sa posebnim osvrtom na ciljanje inflacije.

Imajući u vidu sve navedeno, jedno od *ključnih istraživačkih pitanja* u ovoj tezi odnosi se na određivanje optimalne stope inflacije u Crnoj Gori. Sledeće istraživačko pitanje je analiza *glavnih faktora inflacije u Crnoj Gori* i *instrumenti* koji su potrebni donosiocima politika da upravljaju inflacijom. Činjenica da cijene nisu proizvoljni brojevi, ali odražavaju, na kraju krajeva, način kako ljudi vrijednuju stvari, jeste jedna od najosnovnijih i najvažnijih ideja u ekonomiji (Varian 2014).

U cilju razvijanja i testiranja logičkih i empirijskih rezultata budućeg istraživanja, ključne istraživačke hipoteze strukturirane su na sljedeći način:

H1: Primarni cilj monetarne politike Crne Gore na njenom putu ka EU i Evropskoj monetarnoj uniji treba da bude *održavanje stabilnosti cijena*, što bi se moglo postići mjerenjem unutrašnjih i spoljašnjih varijabli koji određuju nivo inflacije u Crnoj Gori.

Važno je naglasiti da je ovo jedan od glavnih ciljeva Crne Gore u ispunjavanju kriterijuma uspostavljanja funkcionalne tržišne ekonomije, koja je precizno definisana u nizu zatvarajućih mjerila za pregovore sa EU u pregovaračkom poglavlju 17 - Evropska i monetarna unija (koje je otvoreno 26. juna 2018. godine). Crna Gora je takođe obavezna da usvoji neophodne ustavne promjene kako bi se osiguralo da se primarni cilj stabilnosti cijena definiše u skladu s članom 127(1) i 282(2) Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

H2: Što je naprednija tehnološka sofisticiranost KAP-a i što je veća diverzifikacija proizvoda od aluminijuma (kao glavnog motora rasta industrijskog izvoza), to je veća podrška kreatorima politika u cilju stabilizacije trgovinskog bilansa, odnosa duga/BDP-a, rasta produktivnosti, smanjenja nezaposlenosti, smanjenja proizvodnog jaza, i posljedično, ograničavanja eksternih šokova inflacije u Crnoj Gori, smanjenja cjenovne nejednakosti i kvalifikovanja zemlje za članstvo u EU/EMU. Drugim riječima, ovo istraživanje će se fokusirati na mjerenje uticaja izvoza aluminijuma na prosječnu stopu inflacije u Crnoj Gori.

H3: Jačanje mjera i politika državne uprave ka razvoju e-usluga doprinosi efektivnijem i efikasnijem pružanju javnih usluga, što utiče na BDP, rast produktivnosti, nivo nezaposlenosti, proizvodni jaz i stoga stabilizuje interne šokove inflacije u Crnoj Gori. Naime, jedna od internih varijabli koja određuju stopu inflacije u Crnoj Gori u ovom istraživanju biće nivo razvijenih e-usluga, uključen u model regresije OLS, kao što je EGDI indeks.

Materijali, metode i plan istraživanja

Glavni faktori koji utiču na stopu inflacije u Crnoj Gori mogu biti kategorisani kao unutrašnji i spoljašnji. Unutrašnji šokovi pretežno dolaze od poreza na hranu i prehrambene proizvode, alkohol, duvan i usluge smještaja. Eksterni šokovi dolaze uglavnom od povremenih povećanja cijene hrane, cijena goriva i aluminijuma LME. Uključene su i druge varijable, kao što su BDP,

stopa nezaposlenosti, devizni kurs, kamatne stope, indeks cijena proizvoda, neto uvoz i novčana masa (monetarni agregat M2).

Da bi se mjerila snaga Crne Gore da apsorbira eksterne šokove, varijabla aluminijuma se koristi kao ključna komponenta izvoza u Crnoj Gori i kao glavni potencijalni rast produktivnosti na osnovu utvrđenog postojanja konkurentske prednosti. Ta varijabla je povezana sa BDP-om, stopom nezaposlenosti, deviznim kursom, kamatnim stopama, indeksom produktivnosti, neto uvozom i monetarnom politikom - monetarnim agregatom (M2). Navedeni faktori će biti uključeni u regresionu analizu kako bi se mjerila kontrolna snaga spoljašnjih šokova u inflaciji u Crnoj Gori.

Indeks razvoja e-uprave (EGDI) će se koristiti kao interni faktor koji doprinosi upravljanju inflacijom. Ljudski kapital, telekomunikaciona infrastruktura i onlajn usluge su tri komponente koje grade EGDI. Dugoročna stopa rasta per capita svodi se na stopu tehnoloških promjena.

Primjenjuje se višestruki linearni regresioni model i OLS metoda. Nezavisne varijable u ovom istraživanju su: aluminijum, BDP, stopa nezaposlenosti, devizni kurs, kamatne stope, indeks cijena proizvoda, uvoz i procijenjena novčana masa – monetarni agregat M2, onlajn usluge, telekomunikaciona infrastruktura i ljudski resursi. Zavisna varijabla je inflacija u Crnoj Gori. Uključiće se mjesečni podaci od 1. januara 2006. do 31. decembra 2017.

Slijedeća jednačina predstavlja procijenjen model:

$$Inf_t = \beta_0 + \beta_1 Alu_t + \beta_2 UnR_t + \beta_3 ExchR_t + \beta_4 GDP_t + \beta_5 IntR_t + \beta_6 PPI_t + \beta_7 M2_t + \beta_8 Imp_t + \beta_9 OnlS_t + \beta_{10} TI_t + \beta_{11} HR_t + u_t$$

Neke od varijabli su pronađene u crnogorskim nacionalnim publikacijama, dok su neke u međunarodnim publikacijama. Varijable inflacije (*Inf*) i nezaposlenosti (*UnR*) prikupljene su iz Trading economics 2018. BDP vremenska serija prikupljena je iz Statista.com. Devizni kurs vremenska serija *ExchR* dobila se iz Oanda baze, dok je aluminijumska vremenska serija *Alu* pribavljena iz Indexmundi baze. Vremenska serija indeks cijena proizvoda *PPI* izrađena je na bazi podataka zvanične statistike, Monstat-a. Monetarni agregat *M2* i nominalna kamatna stopa *IntR* su prikupljeni iz baza CBCG. Vremenske serije EGDI-a: onlajn usluge *OnlS*, telekomunikaciona infrastruktura *TI* i ljudski resursi *HR* izvedeni su iz istraživanja UN (UN eGov).

Pored pomenutih, koristiće se i sljedeće metode istraživanja: deskriptivni metod, istorijski metod, komparativna analiza, studija slučaja, analiza sadržaja i statistička metoda. Što se tiče dodatnih kvantitativnih istraživačkih metoda, primijenjivaće se i metodologija Metrike proizvodnog prostora.

Očekivani naučni doprinos

Budući da primarni cilj monetarne politike Crne Gore na njenom putu ka EU i Evropskoj monetarnoj uniji treba da bude održavanje stabilnosti cijena, navedeno bi se moglo postići mjerenjem internih i eksternih varijabli koji određuju nivo inflacije u Crnoj Gori. Istraživanje o održavanju stabilnosti cijena kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije dopriniće boljem razumevanju složenosti mehanizma ekonomskog upravljanja, u kome je fokus istraživanja na stabilnosti cijena.

Crna Gora se obavezala da postepeno uskladi svoju ekonomsku i monetarnu politiku sa EU i eurozonom, a ovakva istraživanja bitna su ne samo za naučnu, već i za poslovnu zajednicu, kako bi se razumijela završna faza procesa pristupanja EU i ključne promjene u procesu donošenja odluka u okviru mehanizma ekonomskog upravljanja (supranacionalnog mehanizma koordinacije ekonomskih politika država članica EU).

Korišćenjem navedenih naučno-istraživačkih metoda, analiziraće se i mjeriti uticaj promjene cijene aluminijuma (potencijalnog nosioca rasta industrijskog izvoza, ali i rasta u cjelini) i njegove strukturne diversifikacije na nivo inflacije u Crnoj Gori, u postojećim uslovima i u uslovima potencijalnog rasta obima proizvodnje aluminijuma. Navedeno će posljedično pomoći kreatorima politika da stabilizuju trgovinski bilans, smanje zaduženost i odnos duga u BDP-u, da podstaknu rast produktivnosti, smanjenje nezaposlenosti, smanjenje proizvodnog jaza i time ograniče spoljašne inflatorne šokove u Crnoj Gori. Istovremeno, kroz navedeno istraživanje analiziraju se neophodni uslovi koje Crna Gora vođenjem efikasne ekonomske politike ostvaruje, a to su uslovi koji je kvalifikuju za buduće članstvo u EU odnosno Evropskoj monetarnoj uniji.

Spisak objavljenih radova kandidata

- Đurović G., Muhadinović M., Bojaj M., Đurović V., 2018. Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro's national strategy for sustainable development, chapter in Book "Statistics", edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, 2018.

Popis literature

1. Acemoglu, D., and J. A. Robinson. 2005. *Economic Origins of Dictatorship and Democracy*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
2. Acemoglu, D. 2009. *Introduction to Modern Economic Growth*. New Jersey: Princeton University Press.
3. Acemoglu, D., S. Naidu, P. Restrepo, and J. A. Robinson. 2013. Democracy, Redistribution and Inequality. National Bureau of Economic Research Working Paper 19746. doi:10.3386/w19746
4. Alesina, A., and A. Wagner. 2006. Choosing (and Reneging on) Exchange Rate Regimes. *Journal of the European Economic Association* 4(4):770-799. doi:10.1162/JEEA.2006.4.4.770
5. Alesina, A., and R. J. Barro. 2002. Currency Unions. *The Quarterly Journal of Economics* 117(2): 409-36. doi:10.1162/003355302753650283
6. Alesina, A., and V. Grilli. 2000. The European Central Bank: Reshaping Monetary Policy in Europe. National Bureau of Economic Research Working Paper 7927.
7. Asteriou, D., and S. G. Hall. 2007. *Applied econometrics: A modern approach using EVIEWS and Microfit*. New York: Palgrave Macmillan.
8. Blanchard, O., and D. R. Johnson. 2013. *Macroeconomics*. New Jersey: Prentice Hall.
9. Carrion-I-Silvestre, J. L., and M. D. Gadea. 2016. Bounds, Breaks and Unit Root Tests. *Journal of Time Series Analysis* 37(2):165-181. doi:10.1111/jtsa.12140
10. Castle, J. L., and D. F. Hendry. 2017. Sir Clive W.J. Granger Memorial Special Issue on Econometrics. Clive W.J. Granger and Cointegration. *European Journal of Pure and Applied Mathematics* 10(1): 58-81.
11. Chen, R., Milesi-Ferretti, G. M. and Tressel, T. 2012. External Imbalances in the Euro Area, *IMF Working Paper*, No. 12/236.
12. Coudert, V., Couharde, C. and Mignon, V. 2013. On Currency Misalignments within the Euro Area, *Review of International Economics*, Vol. 21, No. 1, pp. 35-48.

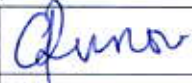

13. Del Cristo, M., L., M. and Gómez-Puig, M. 2012. Pass-through in Dollarized Countries: Should Ecuador Abandon the U.S. Dollar, Universitat de Barcelona, *Research Institute of Applied Economics Working Paper*, No.2012/16.
14. Dimitrijević, B., N. Fabris, Lj. Vladušić, M. Radović, and M. Jadrić. 2016. *Economic Policy-Regional Aspects*. Belgrade: Čugura.
15. Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control).
16. Đurović, G., and B. Bulatović. 2014. Proposal for the EU CAP compliant agricultural budgeting model in Montenegro. *Agricultural Economics – Czech* 60(10): 479–487.
17. Đurović, G., and D. Jaćimović. 2012. Montenegro's integration perspective in a time of crisis. *GSTF Journal of Business Review* 2(2):120-127. doi:10.5176/2010-4804_2.2.192.
13. Đurović, G., and D. Jaćimović. 2014. From Stabilisation and Association Process to Full Membership of Western Balkans Countries: Case Study. *International Journal of Information Systems and Social Change* 5(3):12-30. doi:10.4018/ijjssc.2014070102.
18. Đurović, G., Ch. Jia-Hui and W. Feng. 2015. Raising competitiveness and economic cooperation through bilateral research mobility projects: China and Montenegro. *Journal of Jiangnan University-Humanities and Social Sciences edition* 14(2). doi:1671-6973(2015-)02-0079-07 (published on Chinese Language)
19. Đurović, G., Miloš B., and Nikola M. 2017. Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies* 19(3):243-258. doi:10.1080/19448953.2017.1267394
20. Đurović, G., S. Perović and N. Jablan. 2017. Socio-economic analysis of investments confirming the Paris Agreement. Podgorica: UNDP.
21. Đurović, G. 2012. *European Union and Montenegro, Enlargement Policy*. Podgorica: Faculty of Economics.
22. Easterly, W. 2005. National Policies and Economic Growth: A Reappraisal. In *Handbook of Economic Growth*, ed. P. Aghion and S. Durlauf, 1015– 56. Amsterdam, The Netherlands: Elsevier.
23. Economic Reform Programme for Montenegro 2018-2020. Government of Montenegro.
24. Égert, B. 2007. Real Convergence, Price Level Convergence and Inflation Differentials in Europe, *CESIFO Working Paper*, No. 2127.
25. Égert, B. and Morales-Zumaquero, A. 2005. Exchange rate regimes, foreign exchange volatility and export performance in Central and Eastern Europe: Just another blur project?, *BOFIT Discussion Papers*, No. 8.
26. Einstein, A. 1952. *Relativity: The Special and the General Theory*. New York: Three Rivers Press.
27. Estrada, Mario. 2010. *Measuring the Energy of Economics (Ē): Theoretical Framework*. University of Malaya.
28. European Union. 2012. General EU Position adopted by the Council, AD 23/12, CONF-ME-2, Brussels, 27 June 2012, 13-14. doi:10.1111/1467-9787.00121.
29. European Commission, Eleventh Meeting of the Accession Conference with Montenegro at Ministerial Level, Luxembourg, 25 June 2018, Press Release, (<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/06/25/eleventh-meeting-of-the-accession-conference-with-montenegro-at-ministerial-level-luxembourg-25-june-2018>)
30. Frieden, J., P. Ghezzi, and E. Stein. 2011. Politics and Exchange Rates: A Cross-Country Approach To Latin America. Inter-American Development Bank Research Network Working Paper 137. doi:10.2139/ssrn.1814683.

31. Georgiev, I., P.M.M. Rodrigues, and R.A.M. Taylor. 2017. Unit Root Tests and Heavy-Tailed Innovations. *Journal of Time Series Analysis* 38(5):733-768. doi:10.1111/jtsa.12233.
32. Ghosh, A. R., M. S. Qureshi, and Ch. G. Tsangarides. 2014. On the Value of Words: Inflation and Fixed Exchange Rate Regimes. *IMF Economic Review* 62(2):261-287. <http://dx.doi.org/10.1057/imfer.2014.14>
33. Giavazzi, F., and M. Pagano. 1988. The Advantage of Tying One's Hands: EMS Discipline and Central Bank Credibility. *European Economic Review*, 32(5):1055-1075. doi:10.1016/0014-2921(88)90065-7.
34. Granger, C.S.W.J. and P. Newbold. 1974. Spurious Regression in Econometrics. *International Journal of Social Science* 5(1):111-120. doi:10.1016/0304-4076(74)90034-7.
35. Green, W. H. 2012. *Econometric Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
36. Gujarati, D. 2004. *Basic Econometrics*. New York: The McGraw-Hill.
37. Hal R. Varian. 2014. *Intermediate Microeconomics*. W. W. Norton & Company. New York.
38. Halilbašić, M., et al. 2015. *Comparative Analysis of Export, EA. Vol. 48, No. 1-2, 108-12*.
39. Hashem, E. A. 2015. Inflation Targeting in Emerging Economies and its Applicability to the Egyptian Economy. *Arab Journal of Administration* 36(2):421-436.
40. Hooper, P., and B. Lowrey. 1979. Impact of the dollar depreciation on the U.S. price level: an analytical survey of empirical estimates. Washington Board of Governors of the Federal Reserve System, International Finance Discussion Papers 128.
41. Hossain, A. A. 2017. Monetary Policy for Maintaining Low, Stable Inflation in Malaysia. *The Journal of Developing Areas* 51(2):381-404. doi:10.1353/jda.2017.0052.
42. Indxmundi. 2014. Indxmundi Commodities. <http://www.indxmundi.com/> (accessed February 18, 2014).
43. Jakšić, M., and A. Prašćević. 2014. *Makroekonomija: analiza i politika*. Beograd: Čugura.
44. Josifidis, K., N. Supić, and E. B. Pucar. 2017. Institutional Quality and Income Inequality in the Advanced Countries. *Panoeconomicus* 64(2):169-188. doi:10.2298/PAN1702169J
45. Jovičić, M. 2002. *Ekonometrijski metodi*. Beograd: CID, Ekonomski fakultet.
46. Kelikume, I. 2017. Do Exchange Rate and Oil Price Shocks have asymmetric effect on Inflation? Some Evidence from Nigeria. *The Journal of Developing Areas* 51(4): 271-283. doi:10.1353/jda.2017.0101
47. Koutsoyiannis, A. 1997. *Theory of Econometrics: Introductory to Exposition of Econometric Methods*. London: Macmillan Publishers Ltd.
48. Kovačić, Z. J. 1995. *Analiza vremenskih serija*. Beograd: Ekonomski fakultet.
49. Lipovina-Božović, M. 2013. A Comparison of the VAR Model and the PC Factor Model in Forecasting Inflation in Montenegro. *Economic Annals* 198 (58):115-136.
50. Maddala, G. S., and I-M. Kim. 1998. *Unit Root, Cointegration, and Structural Change*. New York: Cambridge University Press.
51. Marovic, B. 2018. *Ekonomska istorija Crne Gore*. Podgorica: Privredna Komora Crne Gore
52. McKenzie, M. D. 1999. The Impact of Exchange Rate Volatility in International Trade Flows. *Journal of Economic Surveys*, Vol. 13, No. 1, pp. 71-106.
53. Mijatovic-Mitrovic, Marijana and Maja Ivanovic. 2017. Inflation in a Fully-Euroised Economy: Could Inflation Differentials Threaten Competitiveness? De Gruyter. *Journal of Central Banking Theory and Practice*, 2017, 2, pp. 101-124. DOI: 10.1515/jcbtp-2017-0015.
54. Mladenović, Z., and A. Nojković. 2012. *Primenjena analiza vremenskih serija*. Beograd: Ekonomski fakultet, CID.
55. Ministarstvu za informaciono društvo i telekomunikacije, MIDT, (2016) *Strategija razvoja informacionog društva Crne Gore do 2020*; 2016.
56. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, MIDT, (2015), *Analiza stanja eUprave u Crnoj Gori za 2014. godinu*,

- (<http://www.mid.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=243822&rType=2&file=Analiza%20stanja%20eUprave%20za%202015.pdf> , pristup maj 2018).
57. Oanda. 2014. Oanda Corporation.
<https://www.oanda.com/currency/converter/> (accessed February 18, 2014).
 58. Persson, T. 2002. Do Political Institutions Shape Economic Policy. *Econometrica* 70(3):883-905. doi:10.1111/1468-0262.00313
 59. Phillips, P.C.B. 1987. Time Series Regression with a Unit Root. *Econometrica* 55(2):277-301. doi:10.2307/1913237.
 60. Ramsey, J. B. 1969. Tests for Specification Errors in Classical Linear Least Squares Regression Analysis. *Journal of the Royal Statistical Society Series B* 31(2):350-371.
 61. Reinhart, C., and K. Rogoff. 2003. The Modern History of Exchange Rate Arrangements: A reinterpretation. *Quarterly Journal of Economics* 119(1):1-48. doi:10.1162/003355304772839515.
 62. Rohman I. K. and L. Veiga. 2017. Association for Computing Machinery.
<http://dx.doi.org/10.1145/3085228.3085321>.
 63. Sapra, S. 2005. A regression error specification test (RESET) for generalized linear models. *Economics Bulletin* 3(1):1-6.
 64. Zavod za statistiku Crne Gore-Monstat. 2017. <http://www.monstat.org/cg/index.php> (accessed Octobar 2017).
 65. Tradingeconomics. 2014. Trading Economics. <https://tradingeconomics.com/> (accessed February 18, 2014).
 66. The Treaty on the Functioning of the European Union, (Consolidated Version) OJL, 9.5.2008. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:41f89a28-1fc6-4c92-b1c8-03327d1b1ecc.0007.02/DOC_1&format=PDF
 67. The Ministry of Information and Telecommunication of Montenegro. 2014. Analysis of the eGovernment in Montenegro for 2014. Number 051-01-1839/1-15
 68. Vaona, A. 2010. Spatial autocorrelation and the sensitivity of RESET: a simulation study. *Journal of Geographical Systems* 12(1):89-103. doi:10.1007/s10109-009-0093-9.
 69. Whitt, J. A., P. D. Koch and J. A. Rosensweig. 1986. The dollar and Prices: An Empirical Analysis. *Economic Review* 71: 4-18.
 70. Wooldridge, J. M. 2013. *Introductory Econometrics: A Modern Approach*. Ohio: South-Western.

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Prof. dr Gordana Đurović	
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Martin M. Bojaj	

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio ni na jednom drugom fakultetu.

U Podgorici,
28. avgust 2018.

Mr Martin M. Bojaj

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	mr Martin M. Bojaj
Fakultet	Ekonomski fakultet Podgorica
Studijski program	Ekonomija
Broj indeksa	1/16
Ime i prezime roditelja	Marash Bojaj
Datum i mjesto rođenja	29.08.1976., Mannheim, Njemačka
Adresa prebivališta	Tuzi bb
Telefon	+382 68 887700
E-mail	martini.bojaj@nlb.me mbojaj76@yahoo.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> Magistarske studije (MSc) završio na Ekonomskom fakultetu u Podgorici u maju 2016. godine sa prosječnom ocjenom A (10.00) Osnovne studije završio na Fakultetu za poslovnu administraciju, School of Business Administration, Wayne State University, Detroit, Michigan, USA, 2001. godine sa prosječnom ocjenom A (GPA 3.73)
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> 2006 – danas Direktor Filijale Tuzi NLB Banka AD Podgorica 2004 – 2005 Finansijski menadžer, IRD/USAID, MNE 2004 Menadžer plan budžeta i analitičar, Hellenic Petroleum, Kotor 2001 – 2002 Direktor, Euro Pact DOO, Podgorica, Montenegro 2000 - 2001 SI Lider – Professor Assistant, Wayne State University, USA Financial and Managerial Accounting 1998 - 1999 Research Department, Oakland Community College, Farmington, Michigan, USA.
Popis radova	<ul style="list-style-type: none"> Đurović G., Muhadinović M., Bojaj M., Đurović V., 2018, Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro's national strategy for sustainable development, chapter in Book "Statistics", edited by Turkment Goksel, /ISBN: 978-953-51-6185-1/. InTechOpen, UK, 2018.

NASLOV PREDLOŽENE TEME/ TITLE OF THE PROPOSED THEME	
Na službenom jeziku	Održavanje stabilnost cijena u Crnoj Gori kroz upravljanje spoljnim i unutrašnjim faktorima inflacije
Na engleskom jeziku	Maintaining price stability in Montenegro through governing of external and internal factors of inflation
Obrazloženje teme/Subject proposal	
<p>The volatility of prices is one of the major sources of concern of contemporary economic systems since 1970s. The issue is of a more serious and complex nature in countries where inflation is known as “imported inflation” making domestic policies to control inflation ineffective. Similarly, in Montenegro, the domestic price level seems to be predominantly “imported” based on the impact of external inflation factors. Moreover, the size of shadow economy is associated with a higher inflation rate, public debt, and unemployment, hence becoming a crucial problem to mitigate inflation level, especially in the developing countries. Having in mind all complexity of inflation factors, within other policies and instruments, the e-Government can contribute to controlling at least that part of the inflation which is based on the impact of internal factors.</p> <p>Inflation is the key question that macroeconomic policymakers in Montenegro have faced continuously over the past three decades, and particularly since 2002, following the adoption of euro as Montenegro’s official currency. Montenegrin authorities in exceptional circumstances adopted the euro as its official currency which is fully distinct from euro area membership and its Maastricht criteria of the accession (the convergence criteria).</p> <p>The Aluminum Plant Podgorica (KAP) is a major representative of the non-ferrous metals industry in Montenegro. The products of the KAP are sold in US dollars, at the London Metal Exchange, which is the world centre for industrial metals trading. Till 2006, Aluminum Plant Podgorica (KAP) covered 60%-80% of overall commodities exports of Montenegro, in different periods. As a consequence of the London Metal Exchange (LME) stock price disparities and changes of the external demand caused with global economic and financial crisis, from 2006 to 2014, it covered 36% of commodities exports on average. In case KAP would work in its full capacity (which is expected following the dynamic flow of projected investments, especially after 2020), it will reach the production of about 120,000 tons of aluminum annually. Moreover, this would be achieved by investing in best available techniques (BAT) causing the reduction of greenhouse gas (GHG) emission to a targeted level and including some semifinal products in its offer.</p> <p>In addition to the above mentioned, the shadow economy is one of the internal factors of inflation to be considered in Montenegro. The shadow economy reduces the revenues of the Government and thus forcing it to find new, additional budget revenues. The Ministry for Public Administration (Directorate for e-Government and Information Security) in the Government of Montenegro has taken a big step ahead, when the legislation comes in question, efficiently applying the Law of electronic government which significantly eliminates barriers, distance and time of communication between the government-citizens-businesses-other governments and eliminates administration obstacles (MIST, 2016). The European Union has categorized the 20 basic e-services as a set of core e-Government services. As these services increase the efficiency, it is reasonable to expect that the citizens will be more satisfied with e-services offered, the</p>	

economy will be more efficient, Montenegrin GDP growth will achieve better dynamic, and hence, it will strengthen the price stability control in Montenegro.

Meanwhile, within the EU accession process, Montenegro is committed to fulfill all requirements of the Environmental acquis, which includes gradual introduction of the EU standards in aluminium production process related to emission limit values, equivalent parameters and technical measures based on the best available techniques for the existing plants, as KAP (Directive, 2010). Only in that case, aluminum and all its components will continue to be the main industrial export commodity of Montenegro, and hence being one of the important factors of the process of managing the imported inflation. In addition, price fluctuations of aluminum stock prices at the LME will remain one of the key factors that will affect the level of inflation in Montenegro.

This research is important for the policy makers in transitional economies and central banking authorities in process of economic policy planning with special focus on targeting inflation, having in mind the complexity of governing both internal and external factors of inflation.

Pregled istraživanja/Literature review

Montenegro gave up an independent monetary policy and adopted a unilateral and official euroisation in January 2002 following the unilateral introduction of DEM as official currency in November 1999. Euroized countries should have a very low pass-through inflation as their currencies are anchored to that of their principal trade partners (Del Cristo and Gómez-Puig 2012). Alesina and Grilli (2000) conclude that a complete monetary union in Europe is an important intermediate step towards potential political union. Alesina and Wagner (2006) highlight that the countries with “good” institutions display *fear of floating*, that is they float less than announced. Alesina and Barro (2002) investigate that the type of country with the strongest incentive to give up its own currency is a small country with a history of high inflation. Montenegro, since regaining independence, decided *de jure* and *de facto* towards the right foreign policy strategic directions, i.e. integration to the EU/European Monetary Union. The Government decision aiming toward strategic EU integration path significantly depends on the development and strengthening of its institutions and the strong political will of the government for the necessary economic reforms (Jakšić and Prašćević 2014; Josifidis et al 2017; Acemoglu and Robinson 2005; Acemoglu et al. 2013; Acemoglu 2009; Persson 2001; Frieden, Ghezzi, and Stein 2000; Djurović and Jaćimović 2012; Lipovina-Božović 2013; Djurović, Bigović, and Milović 2017; Djurović and Jaćimović 2014; Djurović and Bulatović 2014; Ghosh, Qureshi, and Tsangarides 2014; Giavazzi and Pagano 1988; Hashem 2015; Hossain 2017). Meanwhile, Reinhart and Rogoff (2003) find the opposite regarding monetary regime, when the official categorization is a form of the peg; roughly half the time their classification reveals the true underlying monetary regime to be something radically different, often a variant of a float.

Changes of the nominal exchange rate of euro can influence Montenegro domestic prices through direct and indirect channels. In case of direct channel, exchange rate movements can affect domestic prices through changes in the price of imported final products and imported inputs. In case of indirect effect, the exchange rate depreciation affects the net exports which in turn influence the domestic prices through the change in aggregate demand, putting upward pressure on domestic prices (Ikechukwu Kelikume 2017; Hooper and Lowery 1979; Whitt, Koch, and Rosensweig 1986; Chen et al 2012; Easterly 2005; Johnson et al 2007; Coudert et al. 2013; Égert and Morales-Zumaquero 2005; McKenzie 1999).

The Montenegrin productivity growth is highly related to unemployment and inflation. Imported inflation through food and fuel, excise duties on alcoholic beverages and tobacco, and the prices of accommodation services impacted inflation the most in 2017 (Economic Reform Programme for Montenegro 2018-2020). In an enlarged Europe, besides the catching up process, the cyclical conditions and tax regimes are important determinants of inflation rate (Egert 2007). Labor productivity determines the relative prices (Balassa and Samuelson 1964). Generosity of unemployment and antitrust legislation, on the other hand, relate to real wages and consequently to unemployment and inflation (Olivier Blanchard 2017). Finally, differences between output and potential output are related to deviation of unemployment from its natural rate and the change in inflation.

According to Product Space Metrics methodology, aluminum could be a large growth potential along with tourism and agricultural products (Zeljko Bogetic et al. 2013). Aluminum application in cars, consumer goods, rail wagons, buses, aircrafts etc., has increased the demand for aluminum since aluminum is being used to reduce weight and hence, fuel consumption.

Technological progress is another variable affecting shadow economy and consequently the labor market. Shadow economy induces developing countries to present a wider set of tax incentives, increasing the prices set by firms, and wage setters, thus higher inflation. In the meantime, the structural change of technological progress, affects the expectations of the labor market and consequently inflation.

In a competitive market, where each wage setter and firm is a small part of the market, real wage – price setting relation determine the market price and the unemployment rate (consequently affects the growth and inflation). In turn, wages are determined by expected price level, unemployment rate and positive correlated other factors (Blanchard 2017). On the other hand, firms determine prices depending on wages and markups.

Euroisation in Montenegro anchored expectations. Since the independence, 2006, economic reforms were undertaken and economic growth emerged in the market. Demand increased and led to a significant growth. However, it shifted inflation up. Both consumption and FDI investments went up. In this regard, it is important to mention that the expected inflation comprises of two variables: a constant $(1-\alpha)$ and a last year's inflation coefficient (α) . At constant inflation rate, the behavior of firms and wage-setters are compatible, indicating natural rate of unemployment and output equal to potential. For output levels above potential, change in inflation increases. This indicates how the price and wage adjustment in turn affect output and inflation (Blanchard 2017).

The level of inflation in Montenegro remains vulnerable to *external* shocks (imports of Food and Fuel), fiscal policies (excise duties on tobacco and overall tax regime) and energy sector production (tax and uncompetitive product) which could have an adverse effect on Montenegro's economic stability, sustainable development growth, and as a final result, ungovernable inflation (Fabris et al. 2008; Mitrovic-Mijatovic and Ivanovic 2017).

One of the most complexed structural economic problems in Montenegro is too high dependency in imports (Marović 2018). At present, Montenegro is not using the principal growth engine – exports – which has transformed many small countries, especially those with significant locational advantages (Bogetic et al. 2013). Montenegro runs a trade deficit since early -90ties, implying that it accumulates debt vis-à-vis the rest of the world, paying steadily interest

rates. On the other side, a chronic problem of Montenegrin economy is low level of export of goods, substantially covered by surplus in trade in the services. An increase in foreign demand would be a proper path in order to improve the trade balance. In order to contribute to the elimination or reduction of these obstacles, the Economic Reform Programme (ERP 2018) designed the reform processes in each of the major reform areas, i.e. structural policies, in line with the EC's Guidance.

In 2013, commodity export structure in Montenegro was mostly concentrated in semi-products 73.6%, primary products 16.3%, consumer goods 5.2%, capital equipment 4.7% and high technology products 1.3%, implying low export sophistication, relatively little income potential (Halilbasic et al. 2015). The number of export products, greater than 100,000\$ USD of annual export, ranges from 201-198 (period 2006-2013), while the Herfindahl-Hirschmann index of geographic export concentration (HHI) ranges from 0.24-0.16 for Montenegro, indicating a low export basket dispersion. Bogetic et al. 2013 find that exported products for which Montenegro has revealed comparative advantage ($RCA > 1$) are sparse in the product space (PS) and often located in the difficult-to-reach periphery of the PS. Three income potential groups are: aluminum and iron, agriculture and tourism (as hidden export group). In conclusion, increase in exports (mostly aluminum, iron and steel) and its structural diversification would assist policy makers to stabilize the trade balance, reduce the debt/GDP ratio, increase productivity growth, reduce unemployment rate, reduce output gap and consequently limit external shocks to inflation in Montenegro, fixing price disparities and qualifying country for the EU/EMU membership.

On the other hand, in terms of the internal shock inflation control, the shadow economy is an issue to be considered extremely seriously in Montenegro. As it is already mentioned, it radically reduces the revenues of the Government and thus forcing the Government to find other sources of funding public expenditures. The shadow economy does not appear anywhere in the GDP accounts. The size of shadow economy is associated with a higher inflation rate, public debt, and unemployment, hence becoming a crucial problem to mitigate, especially in the developing countries (Rohman and Veiga 2017). Therefore, the e-Government can contribute to controlling at least internal part of the inflation.

Also, there is a wide disparity between the maturities of G2B and G2C services. Services such as VAT and Corporate Taxes (electronic service of the submitting single tax registration) have achieved maturity levels that suggest interaction and the ability to complete a transaction online (sophistication of electronic services at level 5, electronic transactions and personalization). However, other services such as Social Contribution and Customs Declarations have achieved maturity levels that indicate they are still very much in the "read-only" phase, which corresponds to the level 1 of the sophistication of the services - information or level 2 - one way interaction, download form (MIST, 2015).

The e-government development index (EGDI) for Montenegro, based on UN online survey, shows that the EGDI in 2016 scores 67.33%, which means that number and interaction level of e-services in Montenegro are gradually improving; 2014 63.46%; 2012 62.18%; 2010 51.01%; 2008 42.82%), (UN survey 2016), Further strengthening of this process will significantly impact on overall inflation level.

Cilj i hipoteze/Objectives and Hypothesis

Montenegro is a transitional economy, with the euro as unilaterally introduced currency, well advanced in the EU accession talks. Montenegro represents an illustrative example of a small

euroized economy with Aluminum as the main industrial export product with potential for significant export growth (currently 40% of total commodity export with perspective to reach 60-70% in medium term), where the domestic price level seems to be “imported” through Aluminum stock price. Hence, *the objective of the thesis* is to study the effects, *inter alia*, of Aluminum stock price and e-Government on inflation in Montenegro for the period from 2006:I to 2017:IV. Moreover, other external and internal factor that determines inflation level in Montenegro will be analysed. The results will be obtained using the OLS regression analysis providing empirical evidence of relations between internal and external factors of inflation, i.e. impact of variables to inflation in Montenegro. This research is important for the policy makers in transitional economies and central banking authorities in process of economic policy planning with special focus on targeting inflation.

Having in mind all above mentioned, one of *the key research questions* in this thesis is related to determining of the optimal inflation rate in Montenegro. Moreover, the next research question is analysis of *the main factors of inflation in Montenegro* and what *instruments* policy makers need to govern the inflation. The fact that prices are not arbitrary numbers but reflect how people value things on the margin is one of the most fundamental and important ideas in economics (Varian 2014).

Critical research assumptions and hypotheses made in order to draw out and test its logical and empirical results are structured as follows:

H1: The primary objective of the monetary policy of Montenegro on its path towards the EU and the European Monetary Union should be to *maintain price stability*, which could be achieved through measuring internal and external variables which determine inflation level in Montenegro.

It is important to emphasize that this is one of main Montenegro's goals in fulfilling the criterion of being a functioning market economy, which is precisely defined in the set of closing benchmarks for the EU negotiation chapter 17. European and monetary union (opened in June 26, 2018). Montenegro is also obliged to adopt the required constitutional change in order to ensure that the primary objective of price stability is defined in compliance with Articles 127(1) and 282(2) of the Treaty on the Functioning of the European Union.

H2: The more advancement of technological sophistication of KAP and its product diversification of aluminum (as the principal industrial export growth engine) – the greater assistance to policy makers to stabilize the trade balance, debt/GDP ratio, productivity growth, unemployment reduction, output gap, and consequently, limit external shocks to inflation in Montenegro, fixing price disparities and qualifying for the membership into the EU/EMU. By other word, this research will be focused on measurement of the impact of aluminum export growth on average inflation rate in Montenegro.

H3: Strengthening measures and policies of the state administration towards the development of e-services contribute to more effective and efficient public service delivery, which impacts on the GDP, productivity growth, unemployment level, output gap and consequently stabilizes internal shocks to inflation in Montenegro. Namely, one of internal variables which determine inflation rate in Montenegro in the research will be the level of developed e-services, involved in the OLS regression model as the EGDI index.

Materijali, metode i plan istraživanja/Materials, methods and research plan

The main impacting factors of the inflation rate in Montenegro could be categorized as internal and external. The internal shocks predominantly coming from taxes on food and food processing products, alcohol, tobacco and accommodation services. The external shocks come mostly from pass-through increases of food price, fuel oil prices and Aluminum LME prices. Other variables, as GDP, unemployment rate, exchange rate, interest rates, productivity price index, net imports, and money in circulation (broad money M2), are also included.

In order to measure the strength of Montenegro to absorb the external shocks, the Aluminum variable is used as the core component of exports in Montenegro and as the main potential productivity growth based on the revealed competitive advantage. This variable is related to GDP, unemployment rate, exchange rate, interest rates, productivity price index, net imports, and monetary policy-broad money (M2). The mentioned factors will be included in the regression analysis to measure the controlling strength of the external shocks into inflation in Montenegro.

The e-Government development index (EGDI) will be used as an internal factor contributing to anchor inflation. Human capital, telecommunication infrastructure and on-line services are the three components which build the EGDI. Per capita growth rate in the long run, settles down to the rate of technological change.

The multiple linear regression model and OLS method will be applied. The independent variables in this research study are: aluminum, GDP, unemployment rate, exchange rate, interest rates, productivity price index, imports and money in circulation (broad money M2), online services, telecommunication infrastructure and human resources. The dependent variable is inflation in Montenegro. The monthly data are observed from January 1, 2006 to December 31, 2017.

The following equation represents the model estimated:

$$Inf_t = \beta_0 + \beta_1 Alu_t + \beta_2 UnR_t + \beta_3 ExchR_t + \beta_4 GDP_t + \beta_5 IntR_t + \beta_6 PPI_t + \beta_7 M2_t + \beta_8 Imp_t + \beta_9 OnIS_t + \beta_9 TI_t + \beta_{10} HR_t + u_t$$

Some of the variables were found in the Montenegrin national publications while some in the international ones. The variables of Inflation (*Inf*) and Unemployment (*UnR*) are collected from Tradeconomics 2018. The *GDP* variable time series is collected from Statista.com. The Exchange variable time series *ExchR* is obtained from Oanda, while Aluminum time series *Alu* is collected from Indexmundi. The Production Price *PP* time series are drawn from Monstat. The broad Money *M2* and the Nominal Interest Rate *IntR* are collected from the CBCG. The EGDI time series (Online services *OnIS*, Telecommunication Infrastructure *TI*, and Human Resources *HR*) are drawn from UN eGov surveys.

In addition to the above mentioned, the following research methods will be used: descriptive method, historical method, comparative analysis, case studies, content analysis, and statistical method. Regarding additional quantitative research method, the Product Space Metrics methodology will be also applied.

Očekivani naučni doprinos/Expected scientific contribution

Since the primary objective of the monetary policy of Montenegro on its path towards the EU and the European Monetary Union should be to *maintain price stability*, which could be achieved through measuring internal and external variables which determine inflation level in Montenegro. The research on maintaining price stability through governing of external and internal factor of inflation will contribute to better understanding of the complexity of economic governance mechanism, in which research center is price stability.

Montenegro is obliged to gradually harmonize its economic and monetary policy with the EU and Eurozone, and research like this are important not only for scientific, but also for business community, in order to understand the final phase of accession process and key changes in the decision-making process within the economic governance mechanism (supranational economic policy coordination mechanism of the EU Member States).

Applying the above mentioned scientific research methods, we will analyze and measure the impact of aluminum stock price (as a potential Montenegrin export growth engine and overall growth) and its structural diversification on the inflation level in Montenegro, in current and potential conditions of aluminum growth production. This will consequently assist policy makers to stabilize the trade balance, reduce debt/GDP ratio, enhance productivity growth, unemployment, run down output gap and additionally limit external shocks to inflation in Montenegro. At the same time, with this research, the necessary conditions that Montenegro achieves through effective economic policy implementation will be analyzed, and these are the conditions that qualify Montenegro for future membership in the EU i.e. to the European Monetary Union.

Spisak objavljenih radova kandidata/List of published articles

- Đurović G., Muhadinović M., **Bojaj M.**, Đurović V., 2018, , , Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro's national strategy for sustainable development, chapter in Book "Statistics", edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, 2018.

Popis literature/Literature review

1. Acemoglu, D., and J. A. Robinson. 2005. *Economic Origins of Dictatorship and Democracy*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
2. Acemoglu, D. 2009. *Introduction to Modern Economic Growth*. New Jersey: Princeton University Press.
3. Acemoglu, D., S. Naidu, P. Restrepo, and J. A. Robinson. 2013. Democracy, Redistribution and Inequality. National Bureau of Economic Research Working Paper 19746. doi:10.3386/w19746
4. Alesina, A., and A. Wagner. 2006. Choosing (and Reneging on) Exchange Rate Regimes. *Journal of the European Economic Association* 4(4):770-799. doi:10.1162/JEEA.2006.4.4.770
5. Alesina, A., and R. J. Barro. 2002. Currency Unions. *The Quarterly Journal of Economics* 117(2): 409-36. doi:10.1162/003355302753650283
6. Alesina, A., and V. Grilli. 2000. The European Central Bank: Reshaping Monetary Policy in Europe. National Bureau of Economic Research Working Paper 7927.
7. Asteriou, D., and S. G. Hall. 2007. *Applied econometrics: A modern approach using EViews and Microfit*. New York: Palgrave Macmillan.

8. Blanchard, O., and D. R. Johnson. 2013. *Macroeconomics*. New Jersey: Prentice Hall.
9. Carrion-I-Silvestre, J. L., and M. D. Gadea. 2016. Bounds, Breaks and Unit Root Tests. *Journal of Time Series Analysis* 37(2):165-181. doi:10.1111/jtsa.12140
10. Castle, J. L., and D. F. Hendry. 2017. Sir Clive W.J. Granger Memorial Special Issue on Econometrics. Clive W.J. Granger and Cointegration. *European Journal of Pure and Applied Mathematics* 10(1): 58-81.
11. Chen, R., Milesi-Ferretti, G. M. and Tressel, T. 2012. External Imbalances in the Euro Area, *IMF Working Paper*, No. 12/236.
12. Coudert, V., Couharde, C. and Mignon, V. 2013. On Currency Misalignments within the Euro Area, *Review of International Economics*, Vol. 21, No. 1, pp. 35–48.
13. Del Cristo, M., L., M. and Gómez-Puig, M. 2012. Pass-through in Dollarized Countries: Should Ecuador Abandon the U.S. Dollar, Universitat de Barcelona, *Research Institute of Applied Economics Working Paper*, No.2012/16.
14. Dimitrijević, B., N. Fabris, Lj. Vladušić, M. Radović, and M. Jadrić. 2016. *Economic Policy-Regional Aspects*. Belgrade: Čigura.
15. Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control.
16. Djurović, G., and B. Bulatović. 2014. Proposal for the EU CAP compliant agricultural budgeting model in Montenegro. *Agricultural Economics – Czech* 60(10): 479–487.
17. Djurović, G., and D. Jaćimović. 2012. Montenegro's integration perspective in a time of crisis. *GSTF Journal of Business Review* 2(2):120-127. doi:10.5176/2010-4804_2.2.192.
18. Djurović, G., and D. Jaćimović. 2014. From Stabilisation and Association Process to Full Membership of Western Balkans Countries: Case Study. *International Journal of Information Systems and Social Change* 5(3):12-30. doi:10.4018/ijssc.2014070102.
18. Djurović, G., Ch. Jia-Hui and W. Feng. 2015. Raising competitiveness and economic cooperation through bilateral research mobility projects: China and Montenegro. *Journal of Jiangnan University-Humanities and Social Sciences edition* 14(2). doi:1671-6973(2015-)02-0079-07 (published on Chinese Language)
19. Djurović, G., Miloš B., and Nikola M. 2017. Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies* 19(3):243-258. doi:10.1080/19448953.2017.1267394
20. Djurović, G., S. Perović and N. Jablan. 2017. Socio-economic analysis of investments confirming the Paris Agreement. Podgorica: UNDP.
21. Djurović, G. 2012. *European Union and Montenegro, Enlargement Policy*. Podgorica: Faculty of Economics.
22. Easterly, W. 2005. National Policies and Economic Growth: A Reappraisal. In *Handbook of Economic Growth*, ed. P. Aghion and S. Durlauf, 1015– 56. Amsterdam, The Netherlands: Elsevier.
23. Economic Reform Programme for Montenegro 2018-2020. Government of Montenegro.
24. Égert, B. 2007. Real Convergence, Price Level Convergence and Inflation Differentials in Europe, *CESIFO Working Paper*, No. 2127.
25. Égert, B. and Morales-Zumaquero, A. 2005. Exchange rate regimes, foreign exchange volatility and export performance in Central and Eastern Europe: Just another blur project?, *BOFIT Discussion Papers*, No. 8.
26. Einstein, A. 1952. *Relativity: The Special and the General Theory*. New York: Three Rivers Press.
27. Estrada, Mario. 2010. *Measuring the Energy of Economics (Ē): Theoretical Framework*. University of Malaya.
28. European Union. 2012. General EU Position adopted by the Council, AD 23/12, CONF-

- ME-2, Brussels, 27 June 2012, 13-14.
 doi:10.1111/1467-9787.00121.
29. European Commission, Eleventh Meeting of the Accession Conference with Montenegro at Ministerial Level, Luxembourg, 25 June 2018, Press Release, (<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/06/25/eleventh-meeting-of-the-accession-conference-with-montenegro-at-ministerial-level-luxembourg-25-june-2018/>).
 30. Frieden, J., P. Ghezzi, and E. Stein. 2011. Politics and Exchange Rates: A Cross-Country Approach To Latin America. Inter-American Development Bank Research Network Working Paper 137. doi:10.2139/ssrn.1814683.
 31. Georgiev, I., P.M.M. Rodrigues, and R.A.M. Taylor. 2017. Unit Root Tests and Heavy-Tailed Innovations. *Journal of Time Series Analysis* 38(5):733-768. doi:10.1111/jtsa.12233.
 32. Ghosh, A. R., M. S. Qureshi, and Ch. G. Tsangarides. 2014. On the Value of Words: Inflation and Fixed Exchange Rate Regimes. *IMF Economic Review* 62(2):261-287. <http://dx.doi.org/10.1057/imfer.2014.14>
 33. Giavazzi, F., and M. Pagano. 1988. The Advantage of Tying One's Hands: EMS Discipline and Central Bank Credibility. *European Economic Review*, 32(5):1055-1075. doi:10.1016/0014-2921(88)90065-7.
 34. Granger, C.S.W.J. and P. Newbold. 1974. Spurious Regression in Econometrics. *International Journal of Social Science* 5(1):111-120. doi:10.1016/0304-4076(74)90034-7.
 35. Green, W. H. 2012. *Econometric Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
 36. Gujarati, D. 2004. *Basic Econometrics*. New York: The McGraw-Hill.
 37. Hal R. Varian. 2014. *Intermediate Microeconomics*. W. W. Norton & Company. New York.
 38. Halilbašić, M., et al. 2015. *Comparative Analysis of Export, EA. Vol. 48, No. 1-2, 108-12*.
 39. Hashem, E. A. 2015. Inflation Targeting in Emerging Economies and its Applicability to the Egyptian Economy. *Arab Journal of Administration* 36(2):421-436.
 40. Hooper, P., and B. Lowrey. 1979. Impact of the dollar depreciation on the U.S. price level: an analytical survey of empirical estimates. Washington Board of Governors of the Federal Reserve System, International Finance Discussion Papers 128.
 41. Hossain, A. A. 2017. Monetary Policy for Maintaining Low, Stable Inflation in Malaysia. *The Journal of Developing Areas* 51(2):381-404. doi:10.1353/jda.2017.0052.
 42. Indexmundi. 2014. Indexmundi Commodities. <http://www.indexmundi.com/> (accessed February 18, 2014).
 43. Jakšić, M., and A. Prašćević. 2014. *Makroekonomija: analiza i politika*. Beograd: Čugura.
 44. Josifidis, K., N. Supić, and E. B. Pucar. 2017. Institutional Quality and Income Inequality in the Advanced Countries. *Panoeconomicus* 64(2):169-188. doi:10.2298/PAN1702169J
 45. Jovičić, M. 2002. *Ekonometrijski metodi*. Beograd: CID, Ekonomski fakultet.
 46. Kelikume, I. 2017. Do Exchange Rate and Oil Price Shocks have asymmetric effect on Inflation? Some Evidence from Nigeria. *The Journal of Developing Areas* 51(4): 271-283. doi:10.1353/jda.2017.0101
 47. Koutsoyiannis, A. 1997. *Theory of Econometrics: Introductory to Exposition of Econometric Methods*. London: Macmillan Publishers Ltd.
 48. Kovačić, Z. J. 1995. *Analiza vremenskih serija*. Beograd: Ekonomski fakultet.
 49. Lipovina-Božović, M. 2013. A Comparison of the VAR Model and the PC Factor Model in Forecasting Inflation in Montenegro. *Economic Annals* 198 (58):115-136.
 50. Maddala, G. S., and I-M. Kim. 1998. *Unit Root, Cointegration, and Structural Change*. New York: Cambridge University Press.
 51. Marovic, B. 2018. *Ekonomska istorija Crne Gore*. Podgorica: Privredna Komora Crne Gore
 52. McKenzie, M. D. 1999. The Impact of Exchange Rate Volatility in

International Trade Flows. *Journal of Economic Surveys*, Vol. 13, No. 1, pp. 71-106.

53. Mijatovic-Mitrovic, Marijana and Maja Ivanovic. 2017. Inflation in a Fully-Euroised Economy: Could Inflation Differentials Threaten Competitiveness? De Gruyter. *Journal of Central Banking Theory and Practice*, 2017, 2, pp. 101-124. DOI: 10.1515/jcbtp-2017-0015.

54. Mladenović, Z., and A. Nojković. 2012. *Primenjena analiza vremenskih serija*. Beograd: Ekonomski fakultet, CID.

55. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, MIST (2016), *Strategija razvoja informacionog društva Crne Gore do 2020 godine*,

56. Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, MIST (2015), *Analiza stanja eUprave u Crnoj Gori za 2014. godinu*.

57. Oanda. 2014. Oanda Corporation.
<https://www.oanda.com/currency/converter/> (accessed February 18, 2014).

58. Persson, T. 2002. Do Political Institutions Shape Economic Policy. *Econometrica* 70(3):883-905. doi:10.1111/1468-0262.00313

59. Phillips, P.C.B. 1987. Time Series Regression with a Unit Root. *Econometrica* 55(2):277-301. doi:10.2307/1913237.

60. Ramsey, J. B. 1969. Tests for Specification Errors in Classical Linear Least Squares Regression Analysis. *Journal of the Royal Statistical Society Series B* 31(2):350-371.

61. Reinhart, C., and K. Rogoff. 2003. The Modern History of Exchange Rate Arrangements: A reinterpretation. *Quarterly Journal of Economics* 119(1):1-48. doi:10.1162/003355304772839515.

62. Rohman I. K. and L. Veiga. 2017. Association for Computing Machinery.
<http://dx.doi.org/10.1145/3085228.3085321>.

63. Sapra, S. 2005. A regression error specification test (RESET) for generalized linear models. *Economics Bulletin* 3(1):1-6.

64. Statistical Office of Montenegro. 2017. *Zavod za statistiku Crne Gore-Monstat*.
<http://www.monstat.org/cg/index.php> (accessed October 2017).

65. Tradingeconomics. 2014. Trading Economics.
<https://tradingeconomics.com/> (accessed February 18, 2014).

66. The Treaty on the Functioning of the European Union, (Consolidated Version) OJL, 9.5.2008. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:41f89a28-1fc6-4c92-b1c8-03327d1b1ecc.0007.02/DOC_1&format=PDF

67. The Ministry of Information and Telecommunication of Montenegro. *Analysis of the eGovernment in Montenegro for 2014*. Number 051-01-1839/1-15

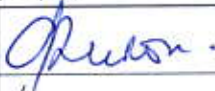

68. Vaona, A. 2010. Spatial autocorrelation and the sensitivity of RESET: a simulation study. *Journal of Geographical Systems* 12(1):89-103. doi:10.1007/s10109-009-0093-9.

69. Whitt, J. A., P. D. Koch and J. A. Rosensweig. 1986. The dollar and Prices: An Empirical Analysis. *Economic Review* 71: 4-18.

70. Wooldridge, J. M. 2013. *Introductory Econometrics: A Modern Approach*. Ohio: South-Western.

**SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM
 CONSENT OF PROPOSED MENTOR AND PHD. CANDIDATE WITH THE PROPOSAL**

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Prof. dr Gordana Đurović	
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Martin M. Bojaj	

IZJAVA / STATEMENT

Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio ni na jednom drugom fakultetu.

U Podgorici,
28. avgust 2018.

Mr Martin M. Bojaj

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET

Broj. 01/ 1399

Podgorica, 15/06/2018 god.

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 29 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Ekonomskog fakulteta br. 01-562 od 19.03.2018. godine i na prijedlog Odbora za doktorske studije, na sjednici održanoj 06.06.2018. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I

Dr Gordana Đurović, redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore imenuje se za mentora pri izradi doktorske disertacije kandidatu mr Martinu Bojaju.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03- 969/2
Podgorica, 06.06.2018. godine

PREDSJEDNIK SENATA

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

Prof. dr GORDANA ĐUROVIĆ

Redovni profesor Univerziteta Crne Gore i član Odbora za ekonomske nauke CANU

Datum rođenja: 2.3.1964. Novi Kneževac, Srbija
Email: gordana@t-com.me

Angažovanje na predmetima:

- **PRIVREDNI RAZVOJ**
- **REGIONALNA EKONOMIJA**
- **EKOLOŠKA EKONOMIJA**
- **KOHEZIONA POLITIKA I STRUKTURNI FONDOVI EU**
- **POLITIKA PROŠIRENJA EU**
- **MEĐUNARODNI EKONOMSKI ODNOSI (FPN)**
- **MAKROEKONOMIJA (Doktorske studije)**

Obrazovanje:

- Srednja ekonomska škola (1982), Herceg-Novi (diploma Luča)
- Ekonomski fakultet (1986), Ekonomski fakultet, Univerzitet u Beogradu;
- Posdiplomske studije, Smjer makroekonomska politika (1991), Ekonomski fakultet, Podgorica, Magistarski rad: „Jugoslavija u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta sa posebnim osvrtom na evropske zemlje“, [COBISS.CG-ID [533517](#)]
- Doktorat (1994): Planiranje privrednog razvoja u uslovima tržišne transformacije“, Ekonomski fakultet, Podgorica <http://phaidra.cis.ac.me/o:641>. [COBISS.CG-ID [6472205](#)]
- July 1997, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja: Summer University: "Economics and Ecological Ethics", CEU, Budapest, Hungary;
- March 2000, kurs inovacije znanja za nastavnike u oblasti održivog razvoja, Curriculum Resource Centre: "Sustainable development – revising course syllabus"; CEU, Budapest, Hungary;
- January 2002, Center for Innovation Policy Research and Education for CEE, (CIPRE), Budapest & American Association for Advancement in Science, (AAAS), USA; "The Role of National Governments in Policy Making in The Age of Globalisation and Rationalisation", Budapest, Hungary;

Kretanje u akademskoj karijeri:

- 01.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Asistent-privravnik na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 27.01.1993., Asistent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.09.1995., Docent na predmetu: Teorija i planiranje privrednog razvoja
- 28.03. 2001., Vanredni profesor na predmetu Privredni razvoj
- Od 26.10. 2006.godine - Redovni profesor na predmetima: Privredni razvoj, Međunarodni ekonomski odnosi, Ekološka ekonomija i Regionalna ekonomija

Radni angažmani

- 1987-1988, Sekretarijat za privredu Republike Crne Gore, pripravnik
- Od 1.09.1990, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet
- u Savjetu Ekonomskog fakulteta (1990-1994)
- u Kreativnom jezgru za implementaciju PMB studija (1995)
- Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici (1995), sekretar Uređivačkog odbora;
- Izabrana djela prof dr Rista Vukčevića, CID, Podgorica, 1995 - jedan od priređivača; ISBN 86-80133-02-7. [COBISS.CG-ID [3268112](#)];
- Direktor IDEI - Prodekan za naučno-istraživački rad na Ekonomskom fakultetu (1998-2000);
- Jedan od osnivača NVO Makromenadžment centar Podgorica (2000) i NVO Crnogorska panevropska unija (2016)
- Član Ekspertskog tima Skupštine RCG za pregovore o kreiranju Ustavne povelje, 2002;
- Član Savjeta za ustavna pitanja Skupštine RCG, 2003;
- Šef Katedre za ekonomsku politiku na Ekonomskom fakultetu (2003);
- Rukovodilac smjera „Evropske ekonomske integracije“ na posdiplomskim studijama i predavač na predmetima „Ekonomija EU“ (2006-2010) i „EU i politika proširenja“ (2006 -); predavač na predmetu „Politika proširenja EU“ na posdiplomskim studijama Fakulteta političkih nauka (2007 -); Predavač na doktorskim studijama (Makroekonomija);
- Ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije u Vladi Crne Gore (15.2.2004. - 9.11.2006)
- Potpredsjednik Vlade Crne Gore za evropske integracije (10.11.2006. – 9.6.2009)
- Ministar za evropske integracije u Vladi Crne Gore (10.6.2009. – 29.12.2010.)
- Tokom mandata u Vladi Crne Gore:
 - Glavni pregovarač za pregovore o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa EU (2005-2007), potpisan SSP,
 - Glavni pregovarač za pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (2004-2010), završeni multilateralni pregovori i 10 bilateralnih pregovora,
 - Ministar resorno nadležan za pregovore CEFTA 2006, do njihovog parafiranja novembra 2006.g.;
 - Nacionalni koordinator za IPA fondove (NIPAC, 2008-2010),
 - Predsjednik Nacionalne komisije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2007-2010),
 - Šef radnih grupa za pripremu više zakonskih propisa (spoljna trgovina, slobodne zone, strane direktne investicije, konkurencija) i povezanih podzakonskih akata,
 - Koordinator pripreme prvog Nacionalnog programa pristupanja Crne Gore EU 2008-2012,
 - Koordinator i koautor pripreme Strategije privlačenja stranih direktnih investicija (2006) i Strategije podsticanja izvoza (2006);
- Član HERE tima za Crnu Goru, High Education Reform Expert for EACEA (2014-2017)
- Član Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost (2017-)
- Član Odbora za ekonomske nauke **CANU**

Gostujuća predavanja:

- Djurovic G., „**The EU and the Western Balkans in 2009: Troublemakers and Boring Countries**”, public lecture, London School of Economics, London, UK, 25 February 2009;
- Djurovic G., „**Montenegro after the Commission’s Opinion**”, Policy Briefing, European Policy Centre, Brussels, 7 December 2010;
- Djurovic G., „**Montenegro Country profile: the progress of economic integration to the European Union**”, School of Business, Jiangnan University, Wuxi City, China; 25 September 2014;
- Djurovic G., „**Political and economic aspects of the Western Balkans European integration process: case study Montenegro**”, Fakultet za družbene vede, Univerzitet u Ljubljani, Slovenija, 23 May 2015;

Ostali angažmani

- predsjednik i osnivač NVO „Makromanagement centre“ (2000-2004);
- jedan od osnivača i predsjednik NVO „Crnogorska panevropska unija“ (2016-)
- član Udruženja ekonomista Crne Gore

Naučno-istraživačka djelatnost

1. Knjige

na engleskom jeziku (ili dvojezično):

1. Djurovic G., Boskovic P., Stankovic J. „**Alternativni razvoj koncepti privrede Crne Gore/Alternative Development Concepts of Economy of Montenegro**”, Ekonomski fakultet, Makromanagement centar, Podgorica, 2002, 72 strane, dvojezično, ISBN 86-80133-33-2. [COBISS.CG-ID [1958413](#)];
2. Montenegro in the XXI Century - in the Era of Competitiveness (Editor Momir Đurović), chapter "**Synthesis of the subproject: Integration into the European and Euro-Atlantic Structures**", Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Special editions, Monographies and Studies, Vol. 73, Tom 1, 2010, Podgorica, **CANU**, pp. 107-128; ISBN 978-86-7215-252-4, [COBISS.CG-ID [16542224](#)];
3. Djurovic Gordana, Stojanović Blazenka, **The Optimization of Public Administration in the Western Balkan region**, Regional School for Public Administration, ReSPA, Danilovgrad, Montenegro, 2016, ISBN 978-9940-37-012-1, [COBISS.CG-ID [31649296](#)];
4. Djurovic Gordana, Muhadinovic Milica, Djurovic Vasilije, Bojaj Martin "**Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro’s national strategy for sustainable development**", chapter in Book "*Statistics*", edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, 2018, ISBN: 978-953-51-6185-1 (in printing process);

na crnogorskom jeziku:

5. "Privreda Crne Gore u tranziciji" (grupa autora, red. Mr Lalić M.), Djurović G., dio "**Planiranje i razvojna politika u uslovima tranzicije sistema**", Agencija Crne Gore za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja, Podgorica, 1995; 338.246.025.88(497.16)(082); [COBISS.CG-ID [45533698](#)];
6. Cvetanović Slobodan, Djurović Gordana, «**Privredni razvoj**», Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik); [COBISS.CG-ID [513106401](#)]

7. **"Regionalni razvoj Crne Gore"**, grupa autora, /Djurović G, rukovodilac istraživanja, autor priloga i priredjivač/, Republički sekretarijat za razvoj, Podgorica, 2000;
8. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Analiza implementacije reformskih zakona u Crnoj Gori : Zakon o zapošljavanju**. Podgorica: Akcija: Ekonomski fakultet, Makromenadžment centar, 2002. 44 str., tabele, graf. prikazi. ISBN 86-80133-25-6. [COBISS.CG-ID [5559312](#)];
9. "Crna Gora – opšta monografija" (član Uredjivačkog odbora i autor priloga), G. Djurović: prilozi: **"Privredni razvitak Crne Gore", "Energetika" i "Crna Gora - ekologija i razvoj"**, Narodna knjiga, Beograd, 2003, /ISBN 86-331-0751-1, [COBISS.SR-ID 104621324](#)/, (str.305-312 i str. 335-339) ;
10. Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti (urednik Momir Đurović, stručna monografija, autori priloga: Burić Mihailo, **Đurović Gordana**, Mirković Jovan, Tomović Šundić Sonja, Šuković Mijat, Akademik, Vlahović Petar, Akademik, Vujošević Ilija, Vukotić Perko, Vukotić Veselin); Dio: Sinteza podprojekta: **Integracija u evropske i evroatlanske strukture**", **CANU**, 2010, str. 101-120; ISBN 978-86-7215-251-7, [COBISS.CG-ID [16465680](#)];
11. Đurović Gordana (autor, urednik, autor dodatnog teksta), Čehulić-Vukadinović Lidija, Tahirović Mehmedin, Jaćimović Danijela, Milović Nikola, **"Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti: Integracija u evropske i evroatlanske strukture"**, (posebna izdanja, knj.73, sv.4), Podgorica: Crnogorska akademija nauka I umjetnosti, **CANU**, 2010, 420 str; graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-7215-247-0. [COBISS.CG-ID [16223760](#)]
12. Grupa autora (G.Djurovic red. i autor više priloga), **„Evropska unija“**, udžbenik za 8. ili 9. razred devetogodišnje osnovne škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2) [COBISS.CG-ID [15174928](#)];
13. Grupa autora (G.Djurovic red.), **„Evropska unija - priručnik za nastavnike“**, za osmi ili deveti razred devetogodišnje osnovne škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010, ISBN 978-86-303-1438-4 [COBISS.CG-ID [15346704](#)];
14. Grupa autora (Djurović G., red. i autor više priloga), **„Evropske integracije“**, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5), [COBISS.CG-ID [15644176](#)];
15. Grupa autora (G.Djurovic red.), **„Evropske integracije – priručnik za nastavnike“**, udžbenik za 3. i 4. razred srednje škole, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1443-8), [COBISS.CG-ID [15645200](#)];
16. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: ciljevi ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije**. Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, 2012, 365 str., graf. prikazi, tabele. ISBN 978-86-80133-57-7. [COBISS.CG-ID [20040464](#)];
17. Đurović Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: politika proširenja**, Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet, Podgorica, 569 str., ilustr. ISBN 978-86-80133-60-7. [COBISS.CG-ID [21068816](#)];
18. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora**, naučna monografija, EU info centre, Podgorica, Januar 2016, ISBN 978-9940-9725-0-9 (130 str); [COBISS.CG-ID [28875024](#)];
19. Đurovic Gordana, **Evropska unija i Crna Gora: proces pristupanja**, EU info centre, Podgorica, XII 2017; tabele, graf. prikazi. ISBN 978-9940-9725-1-6. [COBISS.CG-ID [34138384](#)];

2. Radovi objavljeni u časopisima

Radovi u međunarodnim časopisima

1. Wu Feng and Djurovic Gordana, **"3I Index: A New Method to Examine the Competitiveness of Countries' International Publication Productivity in the Communication Field (1996–2014)"**, *Malaysian Journal of Library & Information*

- Science*, Vol. 23, No. 1, April 2018, ISSN 1394-6234, DOI: [10.22452/mjlis.vol23no1.6](https://doi.org/10.22452/mjlis.vol23no1.6) ; pp. 85-102; [SSCI indexed](#);
2. Djurovic G., Cetkovic J., Djurovic V., Jablan N., “**Paris Agreement and Montenegro’s INDC: assessing the environmental, social and economic impacts of selected investment**”, Polish Journal of Environmental Studies, Volume 26, No.3, 2018; ISBN 1230-1485 DOI: [10.15244/pjoes/76308](https://doi.org/10.15244/pjoes/76308), pp. 1019-1032; [SCI Expanded indexed](#);
 3. Djurovic G., Bigovic M., Milovic N., „**Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences**“, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, London, Volume 19, Issue 3, 2017, pp. 243-258; DOI:[10.1080/19448953.2017.1267394](https://doi.org/10.1080/19448953.2017.1267394), [SSCI indexed](#);
 4. Jianhua Wang, Li Quingying and Gordana Djurovic, “**Management of agricultural production cultivation based on science and technology demand evolution and policy advice: taking farmers of Jiangsu Province for examples**”, *Guizhou Social Sciences Magazine*, Vol. 302, No.2, February 2015; ISSN: 1002-6924, CN: 52-1005/C), DOI:[10.13713/j.cnki.cssci.2015.02.025](https://doi.org/10.13713/j.cnki.cssci.2015.02.025), (published on Chinese language, 基于科技需求演化的农业生产经营主体培育与政策建议—以江苏地区农户为例); [Chinese SSCI indexed](#);
 5. Djurovic Gordana, Bulatovic Branko, „**Proposal for the EU CAP compliant agricultural budgeting model in Montenegro**”, *Agricultural Economic*, No. 60, Czech Academy of Agricultural Sciences, Prague, 2014 (10): 479-487; DOI: [10.17221/165/2013-AGRICECON](https://doi.org/10.17221/165/2013-AGRICECON) ; [SSCI and SCI Expanded indexed journal](#);
 6. Djurovic G. and Radovic M., “**Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region**”, "The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs" (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Special Issues – A selection of 17 Years of SEER, 2016, ISBN 978-3-8487-3075-9 (Print), ISBN 978-3-8452-7218-4 (ePDF), pp. 183-195;
 7. Djurovic Gordana, Chang Jia-Hui, Wu Feng, “**Raising Competitiveness and Economic Cooperation Through Bilateral Research Mobility Projects: China and Montenegro**”, *Journal of Jiangnan University - Humanities & Social Sciences edition*, Vol. 14, No. 2, Mar. 2015, Wuxi, China, ISSN 1671-6973, CN 32-1665/C; DOI:1671-6973(2015)02-0079-07 (published on Chinese language, “中国与黑山两国经贸和农业合作回顾与前瞻”);
 8. Boštjan Udovič, Djurovič Gordana , „**Izkušnje Slovenije na poti v evroatlantske povezave: zgledi, ki naj jim Črna Gora sledi, in napake, ki naj jih ne ponovi**”, *IB Revija*, št.2, let. XLIX, 2015, UMAR; Ljubljana, UDK: 330.34, ISSN 1318-2803;
 9. Djurovic Gordana, Bulatovic Branko, „**Product support estimate (PSE) for the beef meat production in Montenegro**“, *Industrija*, Vol 42, No.2, Economic Institute, Belgrade, 2014; 35-56;
 10. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, “**From Stabilisation and Association Process to Full Membership of Western Balkans Countries - Case Study Montenegro**” *International Journal of Information Systems and Social Change*, IJISSC, Volume 5, Issue 3, July-September 2014; 12-28;
 11. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, “**Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth**”, “Economic themes”, Vol. 4/2013 , University of Nis, Faculty of Economics, Nis, Serbia (695-712); ISSN 0353-8648 (Print), ISSN: 2217-3668 (Online);
 12. Djurovic Gordana, Jacimovic Danijela, “**Montenegro's Integration Perspective in a Time of Crisis**,” *GSTF Journal on Business Review*, Volume 2, Issue 2, June 2012, Page(s) 120-127;
 13. Djurovic G., Jacimovic D., „**Implementation of the Acquis as the most important part in further integration phases of Montenegro**“, *Croatian International Relations*

- Review, Vol. XVII, No.62/63, January/June 2011, Institute for International Relations, Zagreb, Croatia;
14. Djurovic G., **“Case of Montenegro: Is WTO membership precondition for opening of EU accession negotiations with Western Balkans countries?”**, “European Perspectives – Journal on European Perspectives of the Western Balkans”, Centre for European Perspective, Slovenia, Vol.2, No.1, April 2010, ISSN 1855-7694; p. 17-36; UDK:327(4);
 15. Djurovic G., **„Have the problems encountered by Bulgaria and Romania had any influence on the accession policies of the Western Balkan EU candidates?”**, “Europe’s World”, 7.12.2010, Brussels; Community post;
 16. Djurovic G. and Radovic M., **“Lobbying for a faster integration track for the western Balkans region”**, “The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs” (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2010, ISSN 1435-2869, p. 217-226;
 17. Djurovic G., **“The new framework for Enlargement policy and European perspectives of Montenegro”**, “The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs” (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol.3, 2005, ISSN 1435-2869, p. 95-109;
 18. Djurovic G., Radović M., Bošković P., **“Montenegrin Labour Market and New Law on Employment”**, in “The South-East Europe Review for Labour and Social Affairs” (SEER), Europe Trade Union Institute, Düsseldorf, Vol. 2, 2003, ISSN 1435-2869, p. 59-73, [COBISS.CG-ID [4900109](#)]
 19. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Unemployment and labour market in Montenegro**. *Facta Universitatis. Series, Economics and Organization*, ISSN 0354-4699, UDC 331.56(497.16) 331.52(497.16), 2002, vol. 1, no. 10, str. 75-83, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4899085](#)]
 20. Djurovic Gordana, Vasovic Zorica, **“Montenegro Regional Development”**, “Mondonews”, Notiziario del Centro Estero del Piemonte, Cammera di Commercio, Vol. X-XI, Torino, Italy, 2000;
 21. Djurović G., Radović M., Bošković P.: **“Tržište rada i politika zapošljavanja – prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori”**, “Preduzetnička ekonomija” Vol. 3, Postdiplomske studije, Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, ISSN 1451-6659, str. 108-125, Podgorica, Decembar 2003;
 22. Djurovic G., **“European Messages from Montenegro”**, Yearbook Šipan 2004, Atlantsko vijeće Hrvatske, Zagreb, 2005 /ISSN 13346776/, p. 79-86;
 23. Djurovic G., **“Fulfilment of political criteria as one of the preconditions on Montenegrin path towards NATO and the EU”**, Yearbook Šipan 2010 (Ed. Lidija Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2011, p.; ISSN 1846-4149;
 24. Djurovic G., **“Montenegro in the expectation of the status of a NATO membership candidate”**, Yearbook Šipan 2009 (Ed. Lidija Čehulić-Vukadinović), International Summer School Šipan, Zagreb, 2010, p. 58-74; ISSN 1846-4149;
 25. Djurovic G., **“WTO: Unclear rules of the accession process are major obstacles”**, “Perspective”, Vol. 31, Magazine of the American Chamber of Commerce in Serbia, October 2010, Beograd, ISSN 1452-6085;
 26. Djurovic G., **“Montenegro’s Strategic Priorities on the Path to Euro-Atlantic Integration”**, “Connections”, The Quarterly Journal, Vol IX, No 1, Winter 2009, Partnership for Peace Consortium of Defense Academies and Security Studies Institutes, Marshall Center, Germany, ISSN 1812-1098; p.93-112;
 27. Djurovic G., **“20 Years - The Convention on the Rights of the Child»**, The electronic series "Perspectives" on the Convention on the Rights of the Child, UNICEF, 2009; http://www.unicef.org/rightsite/364_369.htm
 28. Djurovic Gordana, **“Foreign investment for an Increased Dynamics”**, “Business Policy”, July-August, 1996, Beograd, (UDC 336.648:332.012.32);

Radovi objavljeni u domaćim časopisima

29. Đurović G., "Prioritet proizvodnji", "Ekonomist" br. 3-4/93, Beograd, 1993;
30. Đurović G., "Neki problemi razvojne politike i strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore", "Ekonomist", br. 1/2, Beograd, 1995;
31. Đurović G., "Privreda Crne Gore - prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja", "Ekonomika", br.7-8, Beograd, 1995;
32. Lojpur A., Đurović G., "Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate", "Ekonomist", br.4/95, Beograd;
33. Lojpur A., Đurović G., "Transformacija privrede i ekonomska politika - jedna jednačina sa dvije nepoznate", "Poslovna politika", Beograd, decembar 1995;
34. Đurović G., "Strana ulaganja - bitna pretpostavka druge faze procesa transformacije u Crnoj Gori", "Ekonomske teme", br. 2/96, Ekonomski fakultet, Niš, 1996, (UDK 339.727.22:338.246.025.88 (497.96));
35. Đurović G., "Ekološki aspekti privrednog razvoja u Crnoj Gori", "Glasnik", 3/97, Podgorica, 1997;
36. Đurović G., "Stvaranje povoljnog pravnog i ekonomskog ambijenta za ključne tranzicione procese u Crnoj Gori", "Ekonomske teme" br. 2/97, Ekonomski fakultet, Niš, 1997, UDK (65.02+34.028):338.246.025.88 (497.16);
37. Đurović G., "Ekonomija i ekološka etika", The Bulletin REC for FRY, br. 4, Beograd, 1997;
38. Lojpur A., Đurović G., Bosković P., "Regionalni razvoj u Crnoj Gori - ocjena i modaliteti uključivanja eksternih faktora", "Ekonomske teme" br 1/98, Ekonomski fakultet, Niš, 1998, UDK 332.14 (497.16);
39. Đurović, Gordana. **Perspektive privrednog razvoja SR Jugoslavije u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta.** U: *Ekonomske analize : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 167-178. /ISBN 86-80133-24-8/; [COBISS.CG-ID [3983373](#)]
40. Đurović, Gordana. **Položaj male zemlje u globalnoj ekonomiji.** U: *Ekonomske analize : ekonomska istorija, privredni razvoj, privredni sistem, ekonomska politika : izbor tekstova : [(1960-2000) : četiri decenije]*. Podgorica: Ekonomski fakultet, 2000, str. 179-184. [COBISS.CG-ID [3983629](#)]
41. Đurović G., "Reforme sistema visokog obrazovanja u savremenim privredama", "Vaspitanje i obrazovanje", br.1, Podgorica, 2001, str. 136-147; [COBISS.CG-ID [4991757](#)]
42. Djurović G., Radović M., Bošković P.: "Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: Politika zapošljavanja", ("Preduzetnička ekonomija" Vol. 1, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2002, ISBN 86-80133-33-7, str. 308-319; [COBISS.CG-ID [6176781](#)];
43. Djurović G., "Harmonization of Economic System of Serbia and Montenegro: Economic Charter", in "Reper - Magazine for social affairs", Cedem, Podgorica, Vol. 2, January 2003, pp.28-37;
44. Arandarenko Mihail, Djurović Gordana, "Razvoj socijalne politike u Srbiji i Crnoj Gori", "Socijalni rad i socijalna politika", Fakultet političkih nauka, Beograd, 2004 (ISBN 86-84031-14-8), str. 3-32;
45. Djurović G., "Evropski put Crne Gore", "Matica", Br. 20, Cetinje, Podgorica, 2004, (ISSN 1450-9059), str. 7-20;
46. Djurović G., «Prednosti «dvostrukog» kolosjeka – pogled iz Crne Gore», Evropski forum, Mjesečnik za evropske integracije, br.10, BeCEI, Beograd, 2004, str. 4-5;
47. Djurović G., „Izazovi evropskih integracija Crne Gore“, „Glasnik“, list PKCG, br.9, septembar, 2010, YU-ISSN 03550-5340

3. Radovi na naučnim skupovima i međunarodnim konferencijama

1. Đurović G., "**Prioritetni programi razvoja u funkciji strukturnog prilagođavanja privrede Crne Gore**", referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije o aktuelnoj razvojnoj politici, Kopaonik, SEJ, 13-15. mart 1995;
2. Đurović G., "**Neka pitanja makroekonomske regulacije u tranziciji**", referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa: Privreda u tranziciji - stanje i perspektive, Ekonomski fakultet, Niš, 18-19.10.1995;
3. Đurović G., "**Perspektive privrednog razvoja SRJ u prizmi promjena u savremenim ekonomskim sistemima svijeta**", Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Podgorici, oktobar 1995.g; str 43-54. [COBISS.CG-ID [3696397](#)]
4. Đurović G., "**Mogućnosti ino-ulaganja u prioritetne sektore razvoja u Crnoj Gori**", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista Jugoslavije, Miločer, 18-20.jun 1996., Savez ekonomista Jugoslavije, SEJ, Beograd;
5. Đurović G., "**Značaj inostranog ulaganja u procesu transformacije crnogorske privrede**" referat u zborniku sa Kongresa ekonomista Jugoslavije na temu: Transformacija jugoslovenske privrede, SEJ, Miločer, jun 1997;
6. Đurović G., "**Mjesto male zemlje u globalnoj ekonomiji**" referat u zborniku sa Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Strategija razvoja preduzeća i uključivanje preduzeća u svjetsku privredu, Kopaonik, mart 1998; [COBISS.CG-ID [3983629](#)]
7. Đurović G., Vasović Z., Vukalović B., "**Valorizacija regionalne dimenzije razvoja kroz međunarodne programe**", referat u zborniku sa savjetovanja ekonomista na temu: Preduzetništvo, menadžment, biznis, Ekonomski fakultet, Podgorica (H.Novi, 29-30.4.1998.g.); str. 183-198. [COBISS.CG-ID [3993357](#)]
8. Đurović G., "**Kreiranje nove zaposlenosti u Crnoj Gori**", referat u zborniku za Savjetovanja ekonomista Jugoslavije na temu: Oporavak jugoslovenske privrede – izazovi i mogućnosti, SEJ, Beograd, decembar 1999;
9. Đurović G., "**Regionalna razvojna politika u Crnoj Gori**", referat u zborniku sa međunarodnog naučnog skupa na temu: " Regionalni razvoj i demografski tokovi na Balkanu", Ekonomski fakultet, Niš, jun 2000;
10. Đurović G., "**Privatizacija u visokom obrazovanju: kako se prilagoditi megatrendovima**", referat u Zborniku sa međunarodnog naučnog skupa: Privatizacija u visokom obrazovanju, Ekonomski fakultet, Podgorica, 16. Septembar 2000; [COBISS.CG-ID [3982864](#)]
11. Đurović G., "**Ekonomski aspekti implementacije Beogradskog sporazuma**", referat u Zborniku sa okruglog stola na temu: Polazne osnove za preuredjenje odnosa Srbije i Crne Gore – sadržinski okvir buduće Ustavne povelje, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 21.6.2002, str. 84-92; [COBISS.CG-ID [3893517](#)];
12. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Harmonizacija ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore sa EU: politika zapošljavanja. Preduzetnička ekonomija**, ISSN 1451-6659, 2002, vol. 1, br. 12, str. 308-320. [COBISS.CG-ID [6176781](#)]
13. Đurović G., "**Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu**", U: Šuković, Mijat (ur.). *Novi ustav i konstituisanje Crne Gore kao države vladavine prava : radovi sa okruglog stola, Podgorica, 19. mart 2003.*, (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 62, knj. 25). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 2003, str. [93]-102. [COBISS.CG-ID [4235789](#)];
14. Đurović G., "**Uslovi za ekonomski razvoj Crne Gore u novom insitucionalnom aranžmanu**", Uvodno predavanje, Referat u zborniku radova sa okruglog stola "Crna Gora – kako dalje", Udruženje Korijeni, Podgorica, 19. maj 2003., str. 36-50; [COBISS.CG-ID=[20 3905549](#)]

15. Đurović, Gordana, Radović, Milivoje, Bošković, Predrag. **Problem nezaposlenosti u Crnoj Gori.** U: *Regionalni razvoj i demografski tokovi balkanskih zemalja.* 8. Niš: Ekonomski fakultet u Nišu, 2003, str. 195-205, graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4898829](#)]
16. Đurović G., **“Perspektive harmonizacije ekonomskih sistema Srbije i Crne Gore”**, Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa “Tranzicioni procesi – dometi, ograničenja I perspektive”, 26-27. maj 2003., No. 67, **CANU**, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-152-6, str. 277-287; [COBISS.CG-ID [3998221](#)]
17. Đurović Gordana, Radović Milivoje, Bošković Predrag. **Tržište rada i politika zapošljavanja - prilog Strategiji razvoja i redukciji siromaštva u Crnoj Gori.** *Preduzetnička ekonomija*, ISSN 1451-6659, 2003, vol. 3, br. 12, str. 108-125. [COBISS.CG-ID [6176525](#)]
18. Đurović G., **Agenda ekonomskih reformi kao “Evropska agenda” – institucionalizacija procesa evropskih integracija u Crnoj Gori**, Referat u Zborniku radova sa naučnog skupa “O Agendi ekonomskih reformi u Crnoj Gori”, 7. maj 2004, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, No. 69, Podgorica, 2004, ISBN 86-7215-154-2, p. 159-164; [COBISS.CG-ID [7866384](#)]
19. Đurović G., **“Institucionalni okvir za proces evropskih integracija u Crnoj Gori”**, U: Vukčević Dragan K. (ur.), *Pravo i evropske integracije*, (Mediterranska škola evropskog prava Petrovac, 3-7. maj 2004), Slovođa i pravo, sv. 3, Podgorica, Pravni fakultet, Podgorica, 2005, str. 53-58; graf. prikazi, tabele. [COBISS.CG-ID [4450573](#)]
20. Đurović G., **“Evropske perspektive Crne Gore: pripreme za pregovore o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju”**, Miličerski Ekonomski forum, Zbornik radova “Konkurentnost i evropski put”, Savez ekonomista Crne Gore, Savez ekonomista Srbije, Miločer, septembar, 2005, /ISBN 86-907245-0-8, COBISS.CG-ID [9459216](#)/, str. 144-155;
21. Đurović Gordana. **Strateški okvir za promociju izvoza Crne Gore.** U: *Reforme i ekonomska politika u dokumentima i praksi Crne Gore* : [radovi sa okruglog stola, održanog u Podgorici 14. decembra 2005. godine, u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti], (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 79, knj. 31). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 2006, str. 73-84. [COBISS.CG-ID [3720205](#)]
22. Đurović G., Ražnatović S., Milović N., **„Obaveze Crne Gore po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu unutrašnjeg tržišta“**, referat u zborniku radova sa međunarodnog naučnog skupa „Zapadni Balkan na putu ka Evropskoj uniji: Gdje smo i kuda idemo: ka centru ili periferiji EU?“, održanog u Igalu, 27-30. avgusta 2007., Institut Mihajlo Pupuin, Beograd, 2007 (ISBN 978-86-904137-6-8, COBISS.RS-ID [145347596](#));
23. Djurović G., Jacimović D., **„European Enlargement Policy for the Western Balkans: Case of Montenegro“**, International Conference on Eurasian Economies 2010, [Beykent](#) University, Istanbul, Turkey, 4-5. November 2010,
24. Đurović G., Radović M., Đurašković J., **„Makrekonomske performanse crnogorske privrede u periodu 2001—2010.godine“**, Zbornik radova sa međunarodne konferencije „Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 19. maj 2011; str. 33-56; ISBN 978-86-80133-56-0; [COBISS.CG-ID [5016589](#)];
25. Đurović Gordana. **Pogled na EU sa Balkana : izazovi pristupanja = View of the EU from the Balkans : accession challenges.** U: *Konferencija Ekonomija Crne Gore : 2013 : Saradnjom do prosperiteta : 28. i 28. novembar, 2013, Budva : zbornik konferencije = Conference economy of Montenegro : 2013 : Through cooperation to prosperity : conference proceedings.* Podgorica: [Privredna komora Crne Gore], 2013, str. 52-63, tabele, grafikoni. [COBISS.CG-ID [6317581](#)]
26. Đurović Gordana. **Rast i zapošljavanje u EU kao pretpostavka rasta konkurentnosti.** U: *Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva.* Podgorica: Ekonomski fakultet, 2013, str. 29-41, tabele. [COBISS.CG-ID [6168333](#)]
27. Djurović Gordana, Milović Nikola, **“Fulfilling the Goals of Europe 2020 Strategy in the Context of Competitiveness Growth”**, Conference *“The Global Economic Crisis and the*

- Future of European Integration*", Nis, Serbia, 18. October 2013 (published in "Economic themes" Vol 4/2013, 695-712);
28. Djurovic Gordana, "**Importance of the EU Pre-accession Assistance in Financing of Local Economic and Infrastructure Development: Experiences of Montenegro in MFF 2007-2013**", Proceedings, International Conference "*Local Economic and Infrastructure Development of SEE in the Context of EU*", LEIDSEE, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 20. September 2013, Sarajevo; DOI [10.5644/PI2013-153-21](https://doi.org/10.5644/PI2013-153-21); ISBN 978-9958-501-92-0;
 29. Djurovic Gordana, „Izveštaj o napretku Evropske komisije kao instrument podsticanja institucionalnih reformi zemalja regiona: antikoruptivna politika“, Zbornik: *Institucionalne reforme, ekonomski razvoj i proces pridruživanja Evropskoj uniji*, Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu, Naučno društvo ekonomista Srbije, 25. Maj 2013, Belgrade, 2013; ISBN: 978-86-403-1314-8; [COBBIS.RS-ID [199760652](https://doi.org/10.1007/978-86-403-1314-8)]; 121-141;
 30. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, "**EU Enlargement Policy Framework for the Western Balkans: Six "C" Principles and the New Negotiating Rules**", *9th International conference „Economic integration, competition and cooperation“*, 17-19 april 2013, Opatija, [Zbornik](#), Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci, ISBN 978-953-7813-16-1;
 31. Djurović Gordana, Milović Nikola. **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**. U: Radović Milivoje (ur.). *The Book of abstract*. Podgorica: University of Montenegro, Faculty of Economics, 2014, str. 17. [COBISS.CG-ID [6251533](https://doi.org/10.1007/978-86-80133-71-3)];
 32. Djurovic Gordana, Milovic Nikola, **Economic effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities**, Proceedings, International Conf."Entrepreneurship and Innovations as Precondition for Economic Development, Faculty of Economics, Podgorica, 17. June 2014; 91-105; ISBN: 978-86-80133-71-3 [COBISS.CG-ID [25639952](https://doi.org/10.1007/978-86-80133-71-3)];
 33. Djurovic Gordana, "**Towards NATO and the EU Membership: fulfilment of political criteria**", Yearbook Shipan [2013](#), The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2014; ISSN 1846 - 4149; 85-101;
 34. Djurovic Gordana, Udovič Boštjan, „**Small states and EU and NATO integration: experiences of Slovenia and challenges for Montenegro**“, MISED conference, 17-18 September 2015, Faculty of Economics, Podgorica, 2015, ISBN 978-86-80133-72-0; 49-58; [COBISS.CG-ID [28928272](https://doi.org/10.1007/978-86-80133-72-0)];
 35. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, „**Waiting for integration - going beyond transition: Case study Montenegro**“, Conference Researching Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies: Assessment of the last 25 years, going beyond the 'transition', REDETE [2015](#), University of Banja Luka, 2016, ISBN 978-99938-46-54-3 (the Conference held in Graz 22-24 October 2015); 519-530;
 36. Djurovic Gordana, Milica Muhadinović, „**European Integration Priorities from the EC Perspective: towards a New Methodology of Comparative Analysis**“, Yearbook Shipan [2015](#), Vol. XIV, No.1, The Atlantic Council of Croatia, Centre for International Studies, Zagreb, 2016, ISSN 1846-4149; 45-55;
 37. Djurovic Gordana, „**Performance management and its contribution to the process of optimism of public administration**“, In: Strengthening the competences of senior management in the state administration, Conference 4-6 April 2017, Directorate for human resources of Montenegro, Podgorica, 2018 (u štampi);
 38. Đurović Gordana „**Ljudski i društveni kapital u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine**“, U: Zborniku sa naučnog skupa Stanovništvo Crne Gore – struktura i projekcije, 29. jun 2017, (red. Veselin Vukotić), Jul 2017, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, [CANU](#), 2018 (u štampi);

4. Naučno-istraživački projekti

1. „**Uticaoj sankcija na ekonomiju u društvo SRJ u međunarodnoj perspektivi**“, **Evropski centar za mir i razvoj, 1996-97; autor priloga o uticaju sankcija na pomorsku privredu Crne Gore**; / Project: Effects of the sanctions on economy and society of FR Yugoslavia in the international perspective, Area of expertise: effect of the sanctions on the maritime industry in Montenegro; **Recently published: The Impact of Sanctions on the Economy and Society of the Federal Republic of Yugoslavia in an International Perspective** / edited by Dragoslav Avramović, Negoslav P. Ostojić. - Beograd: European Center for Peace and Development (ECPD), 2016 (Beograd: Graficom-uno). - 229 str. ISBN 978-86-7236-097-4; 339.545(497.1); [COBISS.SR-ID [221319948](https://www.cobiss.rs/cobiss_id/221319948)]; www.ecpd.org.rs/pdf/2015/books/2016/2016_the_impact_of_sanction_web.pdf
2. „**Ekološko-ekonomski aspekti razvoja Crne Gore**“, nacionalni projekat, Ministarstvo prosvjete i nauke, 1998-2000, dvije faze, član tima;
3. „**Regionalni razvoj Crne Gore**“ 1998-2000, Sekretarijat za razvoj RCG, rukovodilac projekta;
4. „**Program transformacije i restrukturiranja komunalnog sektora u Crnoj Gori**“, Ministarstvo uređenja prostora, 1999, član tima;
5. „**Strategija razvoja i redukcije siromaštva, PRSP**“, Vlada Crne Gore, Svjetska banka, UNDP, 2002 – 2003, rukovodilac projekta i autor priloga;
6. „**Crna Gora u XXI stoljeću - u eri kompetitivnosti**“, **CANU**, 2009-2010 (autor priloga i koordinator podprojekta: Integracija u evropske i evroatlanske strukture);
7. Lifelong learning programme, Activity 1, JEAN MONNET Chairs(Sub-action): **European Economic Integration Study on the Faculty of Economics in Montenegro, 2012-2015** (rukovodilac projekta – Katedra za evropske ekonomske integracije na Ekonomskom fakultetu, Jean Monnet professor);
8. **Konkurentnost privrede Crne Gore – kako biti medju 50 najkonkurentnijih zemalja svijeta**, 2012-2015, nacionalni projekat Ministarstva nauke, rukovodilac projekta;
9. **Varieties of Democracy, V-dem project, Measuring Degrees and Types of Democracy**; © 2013 by Michael Coppedge, Staffan Lindberg, John Gerring, the University of Notre Dame Center for Research Computing, the University of Gothenburg Department of Political Science, and the Helen Kellogg Institute for International Studies, Sweden – Country expert for Montenegro in 2013, 2016 & 2018;
10. **Nacionanli ekspert za Crnu Goru, Nacionalni akcioni plan za Crnu Goru za Strategiju Jugoistočna Evropa 2020** - Preparation of Montenegrin National Action Plan 2014-2015 for implementation of the SEE 2020 Strategy (adopted by MN Government in June 2015) - input for Baseline Report for the South East Europe 2020 strategy, Regional Cooperation Council and Pi Consulting, 2014 – national expert for Montenegro;
11. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Kina 2014-2015**, Ministarstvo nauke; (Raising competitiveness through cooperation: a comparative study on the agricultural science and technology innovation, diffusion and communication system between China and Montenegro, Ekonomski fakultet, UCG i Jiangnan University, researcher of the State Key Laboratory of Food Science and Technology, Wuxi City, PR China);
12. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Slovenija 2014-2015**, Ministarstvo nauke (Ekonomska i politička saradnja između Crne Gore i Slovenije kao sredstvo jačanja nacionalne konkurentnosti, Ekonomski fakultet, UCG i Fakulteta za društvene vede, Univerza v Ljubljani);
13. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region – Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of the Draft National Action Plan for the implementation of main recommendations contained in the ReSPA “Comparative Study on Income and Assets

- Declarations in Practice” report, (2013), in 2014, ReSPA, Regional School for Public Administration; - National expert for Montenegro;
14. **Nacionalni konsultant za Crnu Goru i region – Izjava o prihodima i imovini u praksi** - Preparation of Montenegrin final report “Implementation of recommendations of ReSPA Regional Study on Incomes and Assets Declaration” and preparation of Summary report for six Western Balkans countries, 2015, ReSPA, GDSI;
 15. **Procjena zahtjeva EU politika i pravne tekovine EU (acquis) u Nacionalnoj strategiji za integrisano upravljanje obalnim područjem (NSIUOP)** - The assessment of the requirements of the EU policies and acquis in the National Strategy for Integrated Coastal Zone Management, UNDP, 2015;
 16. **Rukovodilac bilateralnog projekta mobilnosti istraživača Crna Gora – Austrija 2015-2016**, Ministarstvo nauke (Podizanje konkurentnosti kroz naučnu saradnju u okviru Strategije jugoistočna Evropa 2020: radna mjesta i prosperitet u evropskoj perspektivi; Ekonomski fakultet, UCG i University of Graz, The Centre for Southeast European Studies);
 17. **Ekspert za pripremu Akcionog plana za transpoziciju EU Direktive o uslugama** - Preparation of an Action Plan for transposition of the Directive on services in the internal market 2006/0123/EC; Comprehensive mapping of all the authorisation procedures; Preparation of the first report on implementation of AP for transposition of the SD; Comparative analysis/report on the services covered by the Service Directive and those already identified and covered by GATS- national expert for Montenegro, GIZ, 2014-2016;
 18. **ReSPA’s Regional Seasonal School on European Integration**, October 2015;
 19. **Nacionalni ekspert za strategije koje se odnose na konkurentnost i ekonomsko upravljanje** - “Promotion of EU Integration through Regional Cooperation: Strengthening Effective Policy Coordination in the Framework of EU Accession and SEE 2020”, member of the expert team for economic governance assessment, CEPS, Centre for European Perspective, Mengeš, Slovenija & ORF, GIZ;
 20. **Vodeći ekspert u pripremi Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore do 2030 (NSOR)** – autor priloga za ekonomske resurse i finansiranje za održivi razvoj, UNDP, Vlada Crne Gore, 2015-2016;
 21. **Nacionalni ekspert za Crnu Goru za pitanja trgovine** - Analysis and policy recommendations of trade facilitation (TF) and non-tariff measures (NTM) in beverages and auto-parts supply chains in Montenegro as part of the regional project "Addressing Market Access Barriers in Selected Supply Chains in CEFTA: Analysis and elaboration of policy recommendations", UNCTAD, 2015-2016;
 22. **Reforma javne uprave u Bosni i Hercegovini**, autor tzv. **Eksterne analize o evropskim integracijama i ekonomskom upravljanju u kontekstu reforme javne uprave**, Ured za reformu javne uprave, Konsultant za PAR i ekonomska pitanja, PARCO & Lucid Linx, Sarajevo, 2016;
 23. **Konsultant za IPA programiranje i nacionalnu razvojnu politiku** - Assessment of a level of coherence between national development priorities with the strategic programming of the IPA II in the SEE countries (WB 6), GIZ, 2016;
 24. **Vodeći ekspert za optimizaciju javne uprave** – koordinator i ko-autor studije: „The Comparative study with baseline analysis on the optimization of public administration in Western Balkan region“, ReSPA, 2016;
 25. **Vodeći ekspert za pripremu analitičkog dokumenta o modelima upravljanja javnom upravom u zemljama regiona** - the Analytical paper on managing of implementation of PAR strategies in Western Balkan region, ReSPA; 2016;
 26. **Ekspert za finansijsku analizu Pariskog sporazuma i Namjeravnog nacionalnog doprinosa smanjenju GHG emisija za 30% u odnosu na 1990 godinu, a do 2030. godine** – socio-ekonomska analiza izabranih investicija, UNDP, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, 2017;

27. **Ekspert za evaluaciju projektnih predloga u okviru poziva za Horizont 2020**, za oblast međunarodnih ekonomskih odnosa; Preparation of evaluation reports for specific call in 2017; Development of the consensus report; Participation on final, central panel meeting in Brussels; - Research Executive Agency (REA), Brussels, 2017;
28. Predavač na ReSPA ljetnjoj školi o **procesu pregovora sa EU sa posebnim fokusom na poglavlja 23 i 24**, the ReSPA Summer School on Accession Negotiations with focus on chapters 23 (Judiciary and Fundamental Rights) and 24 (Justice, Freedom and Security), ReSPA, 2017;
29. **Regionalni konsultant za UN agendu 2030** - Guest speaker/resource person at the UNCT 2017 Retreat UN Country Team Albania, for the UN agenda 2030, Dures, Albania, 2017;
30. Ko-autor izrade studije sa MAPS timom UN: **„Building a sustainable future for Montenegro through the EU accession process and the sustainable development goals“**, UNDP, Montenegro, 2017;
31. Erasmus+, Jean Monnet Action, **„Communicating Europe in Pan-European Societies - CEPES“** 2017-2019, Montenegrin Pan-European Union, Podgorica, rukovodilac projekta, Jean Monnet professor;

5. Uvodno, plenarno predavanje na sastancima sa međunarodnim učesnicima

- Djurovic G., »**Opportunities for the small and the large in politics – the view from Montenegro**«, speech, **European Forum Alpbach 2004**, Political Symposium - **Boundaries and Beyond**, 29. August - 01. September 2004, Alpbach, Austria;
- Djurovic Gordana, **„Located Montenegro on the new map of Europe – Possibilities for Austrian investors in Montenegro“**, uvodno predavanje na Medjunarodnom simpozijumu o Crnoj Gori, Wirtschaftskammern Osterreichs, Wien, March 14, 2005;
- Djurovic G., **„Ein Beitrag Zur Prävention Neuer Regionaler Krisen: Die Europäische Perspektive Montenegros“**, Europäisches Forum, Symposium: „Die Stärken und Schwächen Europas“, Alpbach, Tirol, Österreich, 30.8.2005;
- Djurović G., **„Evropske integracije Crne Gore“**, govor na medjunarodnoj konferenciji „Kroz saradnju do evropskih integracija“, u organizaciji Direkcije za evropske integracije, Sarajevo, 15-16.9.2006;
- Djurovic G., **“European Integration of Montenegro and Region”**, speech on international conference “Crans Montana forum in Albania: Albania and South Eastern Europe on the way towards European Union”, 10 May 2007, Tirana, Albania;
- Djurovic G., **„European Integration of Montenegro“**, speech on International Conference „50 years of The Treaties of Rome and future of the Western Balkans“, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 13. April 2007;
- Djurovic G., **„Challenges of Euro-Atlantic Integration In Montenegro“**, speech on International conference “Croatia Summit 2007: Europe’s new South“, Session: **„An Outlook into the Future: Year 2008 and beyond“**, Governemnt of Croatia, Dubrovnik, 6/7 July 2007;
- Djurovic G., **“Promoting main principles of European integration in western Balkan region through regatta approach – view from Montenegro“**, The 63rd European Forum Alpbach 2007, Reform symposium: Emerging markets – emerging partners”, 20-22 August 2007, Alpbach, Austria;
- Djurovic G., **„Economic and Fiscal Programme for 2007 in the light of further Montenegrin European integration plan“**, speech on Policy Summit : “Balkans crossroads: The policy challenges ahead”, Session II: How encouraging are the Balkan region’s economic indicators?”, organised by: Friends of Europe, the Konrad Adenauer Stiftung, the Constantinos Karamanlis Institute for Democracy and Gallup Europe, Brussels, December 4, 2007;

- Djurovic G., **“Communicating Europe: French perspective on Enlargement”**, organised by European Stability Initiative (ESI), 16-17. April 2008, Paris;
- Djurovic G., **“Return to Europe II: The next 18 months / Where will SEE enlargement be by the end of Swedish presidency in 2009”**, speech on International conference: **“The EU and South East Europe In 2008: Is all still well? Burning issues and difficult questions”**, organized by CIDOB Foundation, the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Barcelona, 22 – 23. September 2008;
- Djurovic G., **“ Questions of economic integration and regional cooperation: view from Montenegro”**, speech on International conference **“The vision of European Serbia”**, organized by European movement in Serbia, , the Open Society Institute Fellowship Program (OSI), European Stability Initiative (ESI), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES, Madrid), Belgrade, 29 May 2009;
- Djurovic G., **“Montenegro and its way into the European Union: Challenges and Perspectives”**, speech on conference organized by Friedrich Ebert Stiftung, Berlin, 4. May, 2009.
- Djurovic G., **“The Politics of Economic Crisis: Redefining Economic and Geopolitical Landscapes in Europe and Eurasia”**, panel D: **“Economic Challenges in the Western Balkans”**, Bled Strategic Forum 2009, 30 – 31. august 2009; Conference report /ISBN 978-961-92173-9-9/ available at:
- Djurović G., **„Euroatlanske integracije Crne Gore“**, izlaganje na međunarodnoj konferenciji **„Novi strateški koncept NATO-a: Izazovi i mogućnosti“**, Slano, Republika Hrvatska, 03 - 07. septembar 2009;
- Djurovic G., **„IPA fund in Montenegro“**, speech on International conference **„Regional conference on decentralized management of IPA funds”**, EU Delegation in Albania and Government of Albania, 18. May 2010, Tirana. Albania;
- Djurovic G., **„Montenegrin experience in translating European legislation“**, speech on International conference **„Let’s speak European“**, organised by Government of Serbia, Belgrade, 19. May 2010;
- Djurovic G., **»Lobbying for a faster integration track of Montenegro«**, speech on Networking Seminar 2010: Lobbying and Networking in the European Union, European forum Alpbach, Austria, 29 August 2010;
- Djurovic G., **“Key priority areas in the post opinion period and IPA: The case of Montenegro”**, speech on **“IPA 2010 Conference: Sustainable results and impacts”**, European Commission, Brussels, 6.12.2010;

SPEECH on the WTO Ministerial Conference - “Support the future WTO members and improve the rules: case of Montenegro”, The Seventh Ministerial Conference, WTO, December 2nd, 2009, Geneva;

Ciklus predavanja – tribina: Društvena misao Crne Gore, – **Djelo prof. dr Rista Vukčevića** , Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, **CANU**, 24.10.2017.

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Udžbenici

- Dr Slobodan Cvetanović, Dr Gordana Djurović, **«Privredni razvoj»**, Ekonomski fakultet, Podgorica, 1996 (UDK.330.34(075.8), ISBN 86-80133-07-8 (univerzitetski udžbenik);
- Grupa autora (G.Djurovic red.), **„Evropska unija“**, udžbenik za završnu godinu osnovnih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1432-2); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;

- Grupa autora (Djurović G., red.), „**Evropske integracije**“, udžbenik za završnu godinu srednjih škola, izborni predmet, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010 (ISBN 978-86-303-1444-5); udžbenik za srednje škole; i **Priručnik za nastavnike**;

Studijski priručnici (skripta, hrestomatije...)

- Đurović G.: „**Crna Gora: od spoljnotrgovinske ka evropskoj integraciji**“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007 (skripta);
- Djurovic G., Jacimovic D., Milovic N., „**Integracija u evropske strukture**“, e-učilo za posdiplomski studij, Ekonomski fakultet, 2010,
- Đurovic G., „**Ekološka ekonomija**, e - skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2012;
- Đurovic G. „**Međunarodni ekonomski odnosi**“ e-skripta, FPN, Podgorica, 2017;
- Đurović G., „**Regionalna ekonomija**“, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;
- Đurović G., „**Privredni razvoj i evropske integracije**“, e-skripta, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2017;

Mentorstvo na doktorskim studijama

- dr Dragana Radević, „**Ekonomska efikasnost versus socijalna jednakost u državi blagostanja**“, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2007;
- dr Nikola Milović, „**Konkurentnost privrede Crne Gore**“, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2011;
- dr Branko Bulatović, **Optimizacija modela ruralnog razvoja Crne Gore**, doktorska disertacija, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2014;

Mentorstvo na postdiplomskom studiju

- Veliki broj kandidata (70), dostupno u bazi COBISS.CG-ID

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Цетињски пут б.б.
П. факс 99
81000 ПОДГОРИЦА
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (081) 241-777
241-888
Факс: (081) 242-301

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Cetinjski put b.b.
P.O. BOX 99
81000 PODGORICA
SERBIA AND MONTENEGRO
Phone: (+381) 81 241-777
241-888
Fax: (+381) 81 242-301

Број: 01-5042
Датум, 26.10.2006 г.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Број 1276
04/12 2006 год.
ПОДГОРИЦА

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 19 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26.10.2006. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr GORDANA DJUROVIĆ bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmete: Privredni razvoj, Regionalna ekonomija i Ekološka ekonomija na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i Medjunarodni ekonomski odnosi na Fakultetu političkih nauka u Podgorici.

РЕКТОР,
[Signature]
Prof.dr Djubiša Stanković

Biografija

Dr Nikola Fabris je rođen 1971. godine. Diplomirao je 1994. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Magistrirao je 1998. godine, a doktorirao je 2002. godine, također, na Ekonomskom fakultetu u Beogradu.

Odmah po diplomiranju se zaposlio na Ekonomskom institutu u Beogradu, a od 1995. godine je zaposlen na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Od 2004. do 2013. godine obavljao je funkciju Glavnog ekonomiste, Centralne banke Crne Gore, a od 2013. godine je viceguverner za finansijsku stabilnost i platni promet. Na Ekonomskom fakultetu u Beogradu je biran u sva nastavna zvanja, a od 2013. godine je redovan profesor. Predsjednik je Savjeta statističkog sistema Crne Gore. Član je bode guvernera Medjunarodnog monetarnog fonda. Od strane Vlade Crne Gore imenovan je za pregovarača, u procesu pristupanja EU, za poglavlja IV, IX, XVII i XVIII. Pohađao je veći broj specijalističkih kurseva (Salzburški seminar, FNEGE fondacija, kursevi MMF-a, Banke Engleske, Bundesbanke, tri kursa FED-a i dr).

Nikola Fabris je član redakcije sledećih ekonomskih časopisa: Journal of Central Banking Theory and Practice, Panoeconomicus, i Ekonomski pogledi. Bio je i član redakcije Ekonomskih analiza, Montenegrin Journal of Economics i Konjunktornog barometra.

Objavio je preko 100 stručnih radova. Takođe, je autor ili koautor dvanaest monografija. Kao rukovodilac ili član projektnog tima radio je na preko 70 makroekonomskih projekata za potrebe Vlade Crne Gore, Vlade Republike Srbije, Savezne vlade bivše Jugoslavije i medjunarodnih institucija (Svjetska banka, GTZ, UK DFID, CIPE, Evropska agencija za rekonstrukciju, FIAS, European training foundation i dr). Bio je angažovan i od renomiranih međunarodnih konsultantskih kuća poput: Deloitte and Touche, PE International, Euro Consulting Group, Barenshot International Solutions, New Insight i dr.

Monografije

1. Jakšić, M., Dimitrijević, B., Fabris, N. i Prašćević, A. 2001., "Savremena makroekonomska misao", Ekonomski fakultet, Beograd.
2. Jakšić, M., Dimitrijević, B., Fabris, N. i Prašćević, A "Razvoj ekonomske misli – primeri", Ekonomski Fakultet, Beograd, 2004.
3. Jakšić, M., Dimitrijević, B., Fabris, N. i Prašćević, A "Osnovi makroekonomije – primeri", Ekonomski fakultet, Beograd, 2006.
4. Fabris, N., Centralno bankarstvo u teoriji i praksi, 2006, Centralna Banka Crne Gore, Podgorica
5. Dimitrijević, B. i Fabris, N, "Ekonomska politika – teorija i analiza", Ekonomski fakultet, Beograd, 2012.
6. Dimitrijević, B. i Fabris, N. (2009) "Makroekonomija", Edukons univerzitet, Sremska Kamenica, str. 558.
7. Fabris, N., redaktor, (2010) „Aktuelna pitanja crnogorske ekonomije”, Centralna banka Crne Gore, Podgorica.
8. Kozarić, K. i Fabris, N. (2012) „Monetarno-kreditna politika”, Štamparija Fojnica, Sarajevo, str 503.
9. Fabris, N. i Pejović, I. (2013) „Ekonomska politika – teorija i praksa”, Visoka škola strukovnih studija za ekonomiju i upravu, Beograd.
10. Luburić, R. i Fabris, N. (2014) „Umijeće upravljanja novcem“ Medeon Podgorica i Hesperia, Beograd
11. Dimitrijević, B., Fabris, N., Vladušić, Lj. i Jandrić, M. (2016), Ekonomska politika – regionalni aspekti, Ekonomski fakultet, Beograd i Ekonomski fakultet, Istočno Sarajevo.
12. Fabris, N. i Luburić, R. (2017) Finansijsko obrazovanje dece i Omladine, Hera Edu, Beograd.

Radovi objavljeni u časopisima

1. Trajčevska, R. i Fabris, N., 1997., "Makroekonomska stabilizacija i spoljnotrgovinska liberalizacija u PUT", *Ekonomске teme* br. 2.
2. Dimitrijević B. i Fabris N.; 1999. "Histerezis efekat u ekonomskoj teoriji i praksi", *Ekonomski anali*, br 140. (originalni naučni rad).
3. Fabris, N., Trajčevska, R. i Galić, J., 1999., "Whether the Rules of the WTO will Broaden the Gap Between the Most developed and the Least developed Countries", XII World Congress of International Economic Association, Buenos Aires, rad je objavljen i u časopisu "*Ekonomist*", br. 1 -4, 1999. (originalni naučni rad).
4. Fabris, N., 1999., "Da li je moguće i kada uvesti valutni odbor", *Ekonomist*, br. 1-4, Beograd (originalni naučni rad).
5. Dimitrijević, B. i Fabris, N., 2000., "Ključni faktori tranzicije", *Ekonomski anali*, br. 145. (originalni naučni rad).
6. Fabris, N., 2001., "Osvrt na predloženi model restrukturiranja bankarskog sistema", Savetovanje NDEJ-a, posebno izdanje *Ekonomski anali*, jul.
7. Fabris, N., 2002., "Doprinosi Platona razvoju ekonomske misli", *Ekonomski Anali*, br 151-152.

8. Fabris, N., 2003. "Mogućnosti sinteze alternativnih makroekonomskih koncepcija", *Ekonomski anali*, br. 158, septembar – jun, 2003.
9. Fabris, N., 2003. "Merkantilistička koncepcija intervencionizma", *Ekonomski misao*, br. 1 – 2, (originalni naučni rad).
10. Bajec, J., Fabris, N. i dr. 2004, "SWOT Analusy of Acession of Serbia and Montenegro to EU", *Transition Studies Review*, no 38.
11. Bajec, J., Fabris, N. i dr., 2005., "Harmonisation of Banking System of Serbia with EU Regulations", *South-Eastern Europe Journal of Economics*. Vol 3, br. 1, Thessaloniki.
12. Fabris, N., 2006. "Eurizacija kao režim monetarne politike u Srbiji,?" *Ekonomski anali*, br. 168, mart-jun, Beograd (originalni naučni rad).
13. Fabris, N. i Jandrić, M., 2006., "Javni radovi: teorijske pretpostavke i mogućnosti organizovanja u Crnoj Gori", *Journal of Montenegrin Economics*, br. 3, jun. (originalni naučni rad)
14. Fabris, N., 2006., "Argumenti za i protiv saradnje sa Međunarodnim monetarnim fondom", *Nova srpska politička misao*, br. 2.
15. Fabris, N., 2006., "Inflation Targeting With Special Review on Application in Serbia", *Panoeconomicus*, br 4., 2006. (originalni naučni rad)
16. Fabris, N. i Galić, J., 2003., "Improving a Business Environment in the Process of Transition of Serbia", *Economic Cooperation in South Eastern Europe: Transition Progress and Accession to European Union*, Ekonomski fakultet, Beograd.
17. Fabris, N., 2004., "Stanje i perspektive spoljnog duga Crne Gore", savetovanje NDEJ-a, *Ekonomski anali*, tematski broj, maj 2004.
18. Fabris, N. i dr, 2004. "Ekonomski politika u dolarizovanim ekonomijama sa posebnim osvrtom na Crnu Goru", Working Paper, br. 1, CBCG, (rad je objavljen i u zborniku Bundesbanke "Applied Economic Research") druga varijanta rada je objavljena kao Fabris, N., 2005. Euriosation in Montenegro, East Jour Fixe seminar, Central Bank of Austria.
19. Galić, J. i Fabris, N., 2005., "Politika deviznog kursa kao instrument konkurentnosti?" Savetovanje ekonomista Srbije i Crne Gore, Miločer.
20. Fabris, N., 2006., *Ekonomski politika Crne Gore u 2006. godini*, zbornik radova sa skupa "Reforme i ekonomski politika u dokumentima i praksi Crne Gore", Crnogorska akademija nauka i umjetnosti
21. Fabris N., 2006., "Valutni režim Crne Gore: Euro versus Perper", naučni skup "Novac u Crnoj Gori, Državni arhiv Crne Gore i Istorijski institut, Cetinje
22. Fabris, N. 2006., "Izbor režima deviznog kursa u procesu pristupanja Evropskoj Uniji», tematski broj časopisa „Ekonomist“, vol. 44, br. 1, Savetovanje ekonomista Srbije i Crne Gore, jun, Budva.
23. Fabris, N. 2006., «Administrative Barriers To Entry», u knjizi „World Economic forum – Doing business in Serbia“, Kagan press, London.
24. Fabris, N., 2006., „Serbia – Economic Overview“ u publikaciji „Investing in Serbia“, Price Waterhouse Coopers.
25. Popović, S., Fabris, N. i dr., 2007., „Analiza finansijskog sistema“, Working paper br 10, CBCG, Podgorica,
26. Obadović, M., i Fabris, N., 2007., „Influence of the Asset Liability Management on the Insurance Companies in Serbia and Financial Stability of the Country”, 9th

International Symposium "Interdisciplinary regional research" Univerzitet u Novom Sadu.

27. Fabris, N., 2007., „Monetary Policy Transparency with special review of South Eastern European Countries“, međunarodna konferencija „Savremeni izazovi ekonomske teorije i prakse“, Ekonomski fakultet, Beograd.
28. Aćimović, S. i Fabris, N., 2007., „Influence of Foreign Exchange Rate on Export Orientation of the Serbian Economy“, 15th Annual Conference - Vienna University Of Economics and Business Administration.
29. Fabris, N. i Kalezić, Z. (2008), „Is monetary policy possible without an issuance function: the case of Montenegro“, International journal of Economic Policy in Emerging Economies, vol 1, br. 4, str 356-376.
30. Fabris, N. (2010) „Kretanje deviznog kursa u Srbiji: krizno prilagodjavanje ili posledica dubljih strukturnih neravnoteža“, Nacionalni interes, (originalni naučni rad), vol 7, br. 1, str 183-201.
31. Fabris, N. i Aćimović, S. (2010) „Exchange Rate Policy in Serbia“, Transition Studies Review, br 17, str 170-180.
32. Fabris, N. (2011) Bankarske krize u malim otvorenim ekonomijama, Ekonomske ideje i praksa, br 2, str 25-41.
33. Aćimović, S. i Fabris, N. (2011) „Pouzdanost i mogućnosti unapređenja modela produktivnosti rada na različitim organizacionim nivoima“, Montenegrin Journal of Economics (originalni naučni rad), vol 7, br. 1, str 39-55.
34. Kozarić, K. i Fabris, N. (2012) „Monetary Policy at Crises Time“ Journal of Central Banking Theory and Practice, (originalni naučni rad), br. 1, str 5- 25.
35. Fabris, N. i Žugić, R. (2012) „Regionalisation and Regional Policy of Montenegro“, Journal of Geographical Institute, Jovan Cvijić, Srpska akademija nauka i umetnosti, (originalni naučni rad), vol. 62, br. 1, str 49-67.
36. Fabris, N. i Mitrović, M. (2012), “Critical overview of Montenegro's growth model”, East-West Journal of Economics and Business, vol 15, br. 1-2, str 123-146.
37. Fabris, N. (2012) “Kejnzijanizam istorijska geneza i buduće perspektive”, Ekonomski pogledi, 1/2012.
38. Fabris, N. "Model efikasne nadnice", Sociologija, (2013), broj (3), vol (15), 461 - 474, str.
39. Fabris, N. "Konceptija održivog razvoja i ekologija", (2013), Teme, broj (3), vol (37),
40. Žugić, R. i Fabris, N., "Koordinacija monetarne i fiskalne politike u Crnoj Gori, (2013), Ekonomske ideje i praksa, broj (8), vol (3), 53 - 64 str.
41. Fabris, N. (2014), “Institucionalizam: Uloga i značaj centralne banke”, Ekonomske ideje i praksa, br. 12.
42. Fabris, N. i Galić, J. (2015) „Essay on Savings and Consumption“, Journal of Central Banking Theory and Practice, vol 4, br. 3.
43. Fabris, N. (2015) „The History of Money in Montenegro“, Journal of Central Banking Theory and Practice, vol 4, br. 1.
44. Fabris, N. i Luburić, R. (2016), Financial education of children and youth, Journal of Central Banking Theory and Practice 5 (2), 65-79

45. Fabris, N. i Vujanović, N. (2017), The Impact of Financial Dollarization on Inflation Targeting: Empirical Evidence from Serbia, *Journal of Central Banking Theory and Practice* 6 (2), 23-43.
46. Mosurović-Ružičić, M. Fabris, N. i Kutlača, Dj. (2017), Research and development in economic growth models and structural changes, *Poslovna ekonomija* 11 (2), 55-72
47. Fabris, N. i Luburić, R. (2017), Money and the Quality of Life, *Journal of Central Banking Theory and Practice* 6 (3), 17-34.
48. Fabris, N. (2018) DA LI JE SAVREMENA MAKROEKONOMSKA TEORIJA U KRIZI, *Ekonomске ideje i praksa*, Ekonomski fakultet, Beograd, br 30, septembar 2018, 1 - 15.
49. Fabris, N. (2018), Challenges for Modern Monetary Policy, *Journal of Central Banking Theory and Practice* 7 (2), 5-24.

Radovi objavljeni na konferencijama i poglavlja u monografijama

1. Fabris, N., 1997., "Mogućnosti primene koncepta novih kejnzijanaca u ekonomskoj politici SRJ" u monografiji *Ekonomska politika stabilizacije*, Ekonomski fakultet, Beograd.
2. Fabris, N. i Galić, J. 1997. "Prestrukturiranje bankarskog sistema Jugoslavije", *Ekonomski anali*, vanredan broj, Kongres ekonomista Jugoslavije, Miločer.
3. Fabris, N., 1997., "Novi kejnzijanci teorija i kritika". u monografiji *Ekonomska teorija u tranziciji*, Ekonomski fakultet, Beograd.
4. Fabris, N. i Galić, J. 1997., "Institucionalne promene kao preduslov daljeg procesa tranzicije jugoslovenske privrede", savetovanje NDEJ *Ekonomska politika 1998.*", vanredni broj *Ekonomski anali*.
5. Fabris, N., Trajčevska, R. i Galić, J., 1998., "Kolektivno pregovaranje faktor (de)stabilizacije tržišta rada u SRJ", savetovanje *Ekonomska politika između stabilizacije i rasta*, Ekonomski fakultet, Beograd, 1998.
6. Galić, J., Radovanović, M: i Fabris, N.;, 1998., "Istine i zablude o tranziciji jugoslovenske privrede", Savetovanje ekonomista Jugoslavije, Kopaonik.
7. Trajčevska, R., i Fabris, N., 1998., "Zaštita prava intelektualne svojine u PUT i pravila STO", *Ekonomске teme br 2*.
8. Fabris, N., i Aćimović, S., 1998., "Uticaj nominalnih i realnih rigidnosti na stabilizacione programe", u monografiji *Tranzicija i privredni razvoj kratkoročni i dugoročni aspekt*, Ekonomski fakultet, Beograd.
9. Galić, J., Krulj, V. i Fabris, N., 1998., "Mogućnosti za strano investiranje", Savetovanje ekonomista Jugoslavije, Beograd.
10. Labus, M., Bajec, J., Savić, N., Pitić, G., i Fabris, N., 1998., "Konjunkturni Barometar", Savetovanje Ekonomista Jugoslavije, Beograd.
11. Fabris, N., 1999., "Economic policy as factor of encouraging FDI: case of FRY". *Money, Investment and Risk Conference*, The Nottingham Trent University, Nottingham.

12. Galić, J., i Fabris, N., 1999., "Mogućnosti primene valutnog odbora u ekonomskoj politici SRJ", Savetovanje Ekonomista Jugoslavije, Kopaonik.
13. Pitić, G., Galić, J. i Fabris, N., 1999., "Yugoslav Banking Sector: Main Obstacles and how to Tackle them in Restructuring Process", *International Conference on Banking Reform in South East European Transitional Economies*, Sofia.
14. Galić, J., i Fabris, N., 2000., "Izgbuljena decenija privrednog razvoja i kako dalje", tematski broj časopisa „Ekonomist“, vol. 30, br. 1 – 2, Savetovanje ekonomista Jugoslavije, Kopaonik.
15. Fabris, N., 2001., "Mogućnosti primene Laferove krive u ekonomskoj politici SRJ", tematski broj časopisa „Ekonomist“, Savetovanje ekonomista Jugoslavije.
16. Fabris, N. i Galić, J., 2002., "Harmonizacija finansijskog sistema SRJ", tematski broj časopisa „Ekonomist“, Savetovanje Ekonomista Jugoslavije, Palić.
17. Fabris, N., 2002., *One Decade of Transition: Lessons and Recommendations*, IRF South – East Europe Congress, Beograd.
18. Galić, J. i Fabris, N., 2002, "Izazovi ekonomske politike za 2003 godinu", Savetovanje Naučnog Društva ekonomista Jugoslavije, posebno izdanje *Ekonomski anali*, Beograd.
19. Fabris, N., 2002., "Foreign direct investment the Promoter of Future Development – Policy Recommendation", *Forum on Economic Policy*, CIPE i Ekonomski institute.
20. Fabris, N. i Djordjević, V. (2009) "Slobodno kretanje kapitala", u monografiji „Efekti integracije Srbije u Evropsku uniju“, redaktori Trbović, A. i Crnobrnja, M., Fakultet za ekonomiju, finansije i administraciju, Beograd, str 20-27.
21. Žugić, R. i Fabris, N. (2010) „Finansijska stabilnost kao cilj centralnih banaka“ u monografiji „Aktuelna pitanja crnogorske ekonomije“, redaktor, Fabris, N., Centralna banka Crne Gore, str 11-31.
22. Fabris, N. i Kalezić, Z. (2010) Analiza tržišta nekretnina, u monografiji „Aktuelna pitanja crnogorske ekonomije“, redaktor, Fabris, N., Centralna banka Crne Gore, str 95 - 133.
23. Fabris, N. (2010), „Uloga i funkcija države i Centralne banke Crne Gore“, u monografiji „Crna Gora u XXI stoljeću u eri kompetitivnosti“, redaktor M. Šuković, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, str 131-151.
24. Fabris, N., Aćimović, S. i Minić, B. (2011) „Makroekonomske implikacije cena komunalnih usluga: primer grada Beograda“, u monografiji „Ekonomska politika i razvoj“, redaktori Jovanović-Gavrilović, B. i Rakonjac, T., Ekonomski fakultet, Beograd, str 69-84.
25. Fabris, N. (2008) „Implications of dollarization with a special overview of Montenegro“, konferencija „Transformation of Monetary Systems in Countries in Transition“, uvodno izlaganje po pozivu, Ecole Superieure du Commerce Exterieur i Centre de Recherche en Gestion, Pariz, 3-31.
26. Fabris, N. (2010) „Towards a new Frame of Monetary and Fiscal Policy“, konferencija Economic Growth and Development of Serbia – New Model, Institut ekonomskih nauka i Beogradska bankarska akademija, 184-199.
27. Fabris, N. i Galić, J. (2010) „Swot Analysis of Euroisation in Montenegro“, konferencija „Globalisation and Economic Crises“, Slobomir Univerzitet, Bijeljina, str 107-119.

28. Fabris, N. i Aćimović, S. (2010) „Global Financial Crisis and its Future Implications“, Eurasia Business and Economic Society 2010 Conference, Atina, zbornik na CD-u.
29. Grubišić, Z., Ivanović, P. i Fabris, N. (2011) „Integration of Financial System of Serbia in the European Financial System“, konferencija “Serbia and the European Union: economic lessons from the new member states”, University of Coimbra i Beogradska bankarska akademija, str 77-92.
30. Grubišić, Z., Fabris, N. i Galić, J. (2011) “Nove tendencije u monetarnoj politici”, konferencija „Ekonomija i integracija“, Ekonomski fakultet, Tuzla, str 241-253.
31. Ivanović, P., Grubišić, Z. i Fabris, N. (2011), “Financial stability and macroprudential Policies as a result of global credit boom in SEE countries”, konferencija “Contemporary issues in the integration processes of Western Balkan countries in the European Union”, International Center for Promotion of Enterprises, Ljubljana, str 355-375.
32. Fabris, N. (2011) „Monetizacija“, konferencija “Aleksandar Bajt 1921 – 2000”, Zbornik razprav sazu ob 10 – letnici smrti, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, str 67-82.
33. Fabris, N. (2008) „Veza izmedju razvoja bankarskog sistema i privrednog razvoja“, konferencija „Trziste bankarskih proizvoda i usluga u Srbiji i zemljama okruzenja“, Institut ekonomskih nauka i Beogradska bankarska akademija, Beograd, str 3-13.
34. Aćimović, S. i Fabris, N. (2009) „Globalna kriza autoindustrije – moze li Srbija nešto da nauči?, Konferencija „Ekonomska kriza i realni sektor privrede Srbije – kako umanjiti efekte krize?“ Društvo ekonomista Beograda, objavljeno u časopisu Ekonomski vidici, vol 14, br. 2, str 321-335.
35. Fabris, N. (2009) „Globalna finansijska kriza i njen uticaj na monetarnu politiku Srbije“, konferencija NDE i Ekonomskog fakulteta, „Ekonomska politika Srbije u 2009. godini i izazovi svetske ekonomske krize“, str 279-292.
36. Fabris, N. i Galić, J. (2009), „Ka novoj monetarnoj paradigmi“, savetovanje NDE „Ekonomska politika Srbije u 2010. godini – ka novom modelu makroekonomske stabilnosti“, Beograd, str. 349-361.
37. Fabris, N. (2010) „Veza bankarskog sistema i privrede Crne Gore“, konferencija Ekonomija Crne Gore 2010, Bečići, str 166-174.
38. Fabris, N. i Jandrić, M. (2011), „Crnogorski model tranzicije: ex post analiza“, konferencija “Kontroverze ekonomskog razvoja u tranziciji“, NDES i Ekonomski fakultet, Beograd, str 109-124.
39. Fabris, N. i Galić, J. (2011) “Uloga države u kriznim procesima: primer Crne Gore“, konferencija Nacionalna ekonomija i država, Slobomir univerzitet, Bijeljina, str 113-125.
40. Fabris, N. (2012) „Dužnička kriza u EU i njen uticaj na Srbiju“, konferencija „Dužnička kriza u zemljama evro zone – uticaj na privredu Srbije, Ekonomski fakultet, Beograd, str 89-103.
41. Žugić, R., Galić, J. i Fabris, N, " Monetary Policy in Small and Open Economies", red. Hanić, H., Ozer, M., Grubišić, Z. I Domazet, I. "Post Crisis Recovery", Beogradska bankarska akademija, 2013.

42. Fabris, N. "Impact of the Global Financial Crisis on the Labour Market and Citizens Social Status in Montenegro", red. Barlet, W. I Uvalić, M., "The Social consequences of the global economic crises", The London School of Economic and Political Sciences , 2013, 131 - 142 str.
43. Žugić, R. i Fabris, N. (2013), "Framework for Preserving Financial Stability in Montenegro", Journal of Central Banking Theory and Practice, Vol 3, br. 1.
44. Fabris, N. (2014), "Kritički osvrt na teorijske modele rasta i mogućnost njihove primene u Srbiji" u monografiji Uloga države u novom modelu rasta privrede Srbije, Ekonomski fakultet, Beograd.
45. Pejović, I i Fabris, N. (2014), "Virtual Organisation: an Innovative approach to development of SMEs", konferencija "Entrepreneurship and inovatioans as a precoditniton for economic development", Ekonomski fakultet, Podgorica.
46. Fabris, N. (2015), The History of Money in Montenegro from 1906–1918, konferencija The Economic Causes and Consequences of the First World war, Ekonomski fakultet, Beograd.
47. Fabris, N. (2015) „The monetary policy framework: is financial stability a fesable central bank goal?“ u monografiji "The Challenge of Economic Rebalancing in Europe", Edward Elgar.
48. Galić, J. i Fabris, N. (2015), "Macroprudential Policy – Concept, Organisation, Implementitnation", konferencija New Economic Policy Reforms, Beogradska bankarska akademija
49. Fabris, N. (2018) "The global financial crisis and fiscal policy in Montenegro" u monografiji "Western Balkan Economies in Transition", Springer, str 135-145.

Адреса: Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638818; E-mail: officebu@rect.bg.ac.rs

СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

Београд, 16.01.2013.
02 Број: 25/6-13
МЦ

На основу чл. 65. ст. 2. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05, 100/07-аутентично тумачење, 97/08, 44/10 и 93/12), чл. 42. ст. 1. тач. 23. и чл. 43. ст. 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 162/11-пречишћени текст и 167/12), чл. 25. ст. 1. и ст. 2. тач. 1. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 142/08, 150/09 и 160/11) и Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 140/08, 144/08, 160/11, 161/11, 165/11), а на предлог Изборног већа Економског факултета, број: 2893/3 од 24.10.2012. године и мишљења Већа научних области правно-економских наука, број: 06-21044/33-12 од 18.12.2012. године, Сенат Универзитета, на седници одржаној 16.01.2013. године, донео је

ОДЛУКУ

БИРА СЕ др Никола Фабрис у звање редовног професора на Универзитету у Београду-Економски факултет, за ужу научну Економска теорија и анализа-Основи макроекономије и Теорија и анализа економске политике.

Образложење

Економски факултет је дана 18.07.2012. године у листу „Послови“ објавио конкурс за избор у звање редовног професора, за ужу научну Економска теорија и анализа-Основи макроекономије и Теорија и анализа економске политике, због потреба Факултета.

Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности дана 07.09.2012. године у листу „Новости“.

На основу предлога Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, Изборно веће Економског факултета, на седници одржаној дана 24.10.2012. године, донело је одлуку о утврђивању предлога да се кандидат др Никола Фабрис изабере у звање редовног професора.

Економски факултет је дана 26.10.2012. године доставио Универзитету комплетан захтев за избор у звање на прописаним обрасцима.

Универзитет је комплетну документацију коју је доставио Факултет ставио на web страницу Универзитета дана 11.12.2012. године.

Веће научних области правно-економских наука, на седници одржаној дана 18.12.2012. године дало је мишљење да се др Никола Фабрис може изабрати у звање редовног професора.

Сенат Универзитета, на седници одржаној дана 16.01.2013. године разматрао је захтев Економског факултета и утврдио да кандидат испуњава услове прописане чл. 64. и 65. Закона о високом образовању, чланом 124. Статута Универзитета у Београду, као и услове прописане Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Ректор

Проф. др Владимир Бумбаширевић

Доставити:

- Факултету (2)
- архиви Универзитета
- сектору 06

Europass Curriculum Vitae

Lični podaci

Prezime/ Ime

Milović Nikola

Adresa(e)

Jovana Tomaševića 37, 81000 Podgorica, Montenegro

Telefonski broj(evi)

+382 20241138 +382 67 217 216

Broj(evi) faksa

+382 20 244 588

E-mail

nmilovic@ac.me; nmilovic@t-com.me

Državljanstvo

Crnogorsko

Datum rođenja

17.12.1980.

Pol, bračno stanje

oženjen djeca Luka i Nikolina

Radno iskustvo

Od 01.02.2004. Univerzitet Crne Gore Ekonomski fakultet.

Datumi

2016-

Zanimanje ili radno mjesto

DEKAN EKONOMSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA CRNE GORE

Datumi

2015-2016

Zanimanje ili radno mjesto

Prodekan

Glavni poslovi i odgovornosti

naučnoistraživački rad i odnos sa biznis zajednicom

Datumi

05.07.2017.-

Zanimanje ili radno mjesto

Vanredni profesor

Glavni poslovi i odgovornosti

Za oblast Ekonomska analiza i politika, predmeti: "Ekonomija Evropske unije", "Zajedničko tržište i politika konkurencije EU"

Ime i adresa poslodavca

Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, Jovana Tomasevica 37, 81000 Podgorica, Crna Gora Univerzitet Crne Gore, obrazovanje

Datumi

03.05.2012.-05.07.2017.

Zanimanje ili radno mjesto

Docent

Glavni poslovi i odgovornosti

Predmeti: "Ekonomija Evropske unije", "Zajedničko tržište i politika konkurencije EU" i "Kohezioni politika i strukturni fondovi EU"

Ime i adresa poslodavca Ekonomski fakultet Podgorica, Jovana Tomasevica 37, 81000 Podgorica, Crna Gora Univerzitet Crne Gore, obrazovanje

Datumi 01.02.2004-03.05.2012.

Zanimanje ili radno mjesto **Saradnik u nastavi**

Glavni poslovi i odgovornosti Predmeti: "Privredni razvoj" Teorija i analiza ekonomske politike, Globalizacija svjetske privrede

Ime i adresa poslodavca Ekonomski fakultet Podgorica, Jovana Tomasevica 37, 81000 Podgorica, Crna Gora Univerzitet Crne Gore, obrazovanje

Vrsta djelatnosti ili sektor Univerzitet Crne Gore, obrazovanje

Datumi 01.07.2008.-01.11.2008.

Zanimanje ili radno mjesto **Stariji stručnjak Ekonomista- Konsultant**

Glavni poslovi i odgovornosti Konsultant na Projektu Jačanja kapacijeta za implementaciju Strategije razvoja i redukcije siromaštva u Crnoj Gori.

Ime i adresa poslodavca - Svjetska Banka- Ministarstvo zdravlja, rada i socijalnog staranja Crne Gore

Obrazovanje i osposobljavanje

Datumi 01.10.2008-08.05.2011.

Naziv dodijeljene kvalifikacije **Doktor ekonomskih nauka**

Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine Doktorska disertacija : "Konkurentnost privrede Crne Gore"

Ime i vrsta organizacije davaoca obrazovanja i osposobljavanja Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica, Jovana Tomaševića 37, 81000 Podgorica, Crna Gora

Datumi 01.10.2003.-31.10.2007.

Naziv dodijeljene kvalifikacije **Magistar ekonomskih nauka**

Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine Smjer: "Teorija i politika privrednog razvoja", Magistarska teza: "Ekonomska politika i razvoj Crne Gore u procesu priključivanja Evropskoj uniji", Prosječna ocjena studiranja 9.77

Ime i vrsta organizacije davaoca obrazovanja i osposobljavanja Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, Kamenicka 37, 11000 Beograd, Srbija. www.ekof.bg.ac.rs

Datumi 01.10.1999.-20.10.2003.

Naziv dodijeljene kvalifikacije **Diplomirani ekonomista**

Glavni predmeti / stečene profesionalne vještine Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica, Diplomski rad: "Profil siromaštva u Crnoj Gori", Prosječna ocjena studiranja 9.39.

Ime i vrsta organizacije davaoca obrazovanja i osposobljavanja Univerzitet Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica, Jovana Tomaševića 37, 81000 Podgorica, Crna Gora

Lične vještine i kompetencije

Maternji jezik(ci) Crnogorski

Drugi jezik(ci) **Engleski**

Samoprocjena

Evropski nivo ()*

Engleski

Razumijevanje		Govor		Pisanje
Slušanje	Čitanje	Govorna interakcija	Govorna produkcija	
C2	C2	C2	C2	C1

(*) [Zajednički evropski referentni okvir za jezike](#)

Društvene vještine i kompetencije

Dio eksperstskog tima uključenog u organizaciju i pripremu materijala i časova za IPA projekat "Uvođenje izbornih predmeta "EVROPSKA UNIJA" u osnovnim školama I "EVROPSKE INTEGRACIJA" u srednjim školama". Shvatanje značenja Evropske unije za crnogorske građane posebno mladu populaciju kao posebno aktivnu u procesima evropskih integracija.

Organizacione vještine i kompetencije	Tehnička podrška organizaciji na IPA projektu, "Uvođenje izbornih predmeta "EVROPSKA UNIJA" u osnovnim školama I "EVROPSKE INTEGRACIJA" u srednjim školama". Ukupno trajanje projekta 7 mjeseci.
Računarske vještine i kompetencije	Microsoft Office™(Word™, Excel™ and PowerPoint™)
Druge vještine i kompetencije i rad na projektima	<p>"Strategija razvoja i redukcije siromaštva u Crnoj Gori"- saradnik na projektu</p> <p>"Iskustva participativnog procesa PRSP" – Saradnik na projektu</p> <p>Ekonomski fakultet "Biznis plan Luka Kotor"-Saradnik na projektu</p> <p>Ekonomski fakultet : "Organizaciono restrukturiranje Duvanskog kombinata Podgorica u funkciji privatizacije"- saradnik na projektu</p> <p>„Strategija regionalnog razvoja u Crnoj Gori“-Saradnik na projektu</p> <p>"Strategija podsticanja izvoza"- Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, Podgorica-Član projektnog tima</p> <p>"Strategija podsticanja SDI u Crnu Goru"- Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom i evropske integracije, Podgorica-Saradnik na projektu</p> <p>"Analiza efekata dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori"- Ekonomski fakultet Podgorica-saradnik na projektu</p> <p>Senior Economist-CONSULTANT- World Bank- Project Strenhtening Capacities for Inplementation of Development and Poverty Reduction Strategy for Montenegro.</p> <p>Crnogorska Akademija Nauka i Umjetnosti- Crna Gora u XXI Stoljeću – u eri kompetitivnosti- Integracija u evropske i euroatlanske strukture- saradnik na projektu</p> <p>Ministarstvo nauke i Ekonomski fakultet u Podgorici "Konkurentnost privrede Crne Gore- kako biti među 50 najkonkurentnijih zemalja svijeta " trajanje projekta 2012-2015. godina</p> <p>Lifelong learninig programe, JEAN MONNET programe, Jean monnet Chairs, Naziv projekta: "Studije Evropske ekonomske integracije na Ekonomskom fakultetu u Crnoj Gori ", trajanje projekta 2012-2015. godina.</p> <p>Član radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 1- Slobodno kretanje roba</p> <p>Član radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 8 - Politika konkurencije</p> <p>Član radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 29 – Carinska unija.</p>
Vozačka dozvola	Kategorije "A" i "B".

Dodatne informacije
Klasifikaciona bibliografija

- 1) **Milović N.**, "Regionalizacija i tržište", "Crna Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti: Integracija u evropske i evroatlanske strukture", Crnogorska akademija nauka i umjetnosti posebna izdanja(monografije i studije), Knjiga 73, sveska 4, Podgorica 2010, ISBN 978-86-7215-247-0, str. 359-392.
- 2) **Milović N.**, "Proširena Evropa i Crna Gora- ekonomske promjene i rizici", "Montenegrin Journal of Economics", No 12, Vol. VI. 2010. ISSN 1800-5845, str. 193-201.
- 3) **Milović N.**, "Measuring competitiveness as a precondition of economic management", Faculty of Organizational Science-Belgrade, "Management" number 57, Belgrade 2010, ISSN 1820-0222, p. 47-53.
- 4) **Milović N.**, "Competitiveness and institutional framework for implementation of competition policy in Montenegro", University of Niš, Faculty of Economics- "Economic themes", No. 4, Niš 2010, ISSN 0353-8648, p. 641-654.
- 5) **Milović N.**, "Ekonomska politika i razvoj Crne Gore u procesu evropskih integracija", Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Međunarodna naučna konferencija- "Izazovi ekonomske nauke i prakse u procesu pridruživanja Evropskoj Uniji", Niš, 2007, ISBN 978-86-85099-61-8, str. 79-89.
- 6) Đurović G., Ražnatović S., **Milović N.**, "Obaveze Crne Gore po sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu unutrašnjeg tržišta", Udruženje "Tehnologija i društvo", Institut "Mihailo Pupin", Tematski zbornik radova XIV naučnog skupa međunarodnog značaja-"Tehnologija, kultura i razvoj", Beograd, 2007, ISBN 978-86-904137-6-8, str. 16-24.
- 7) **Milović N.**, "Economic criteria and concurency of Montenegro in the process of european integrations", University of Niš, Faculty of Economics, International Scientific Conference- "Competitvness in the conditions of a global economy", Niš, 2008, ISBN 978-86-85099-80-9, p. 47-57.
- 8) **Milović N.**, "Obrazovanje kadrova državne administracije za proces evropskih integracija u Crnoj Gori", Univerzitet u Beogradu, Fakultet organizacionih nauka, XI Internacionalni simpozijum, SymOrg 2008- "Menadzment i društvena odgovornost", Beograd, 2008. ISBN 978-86-7680-160-2, str. 191
- 9) **Milović N.**, "Konkurentnost privrede kao preduslov regionalnog razvoja u Crnoj Gori", Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Međunarodna naučna konferencija-XVI naučni skup- "Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja jugoistočne Evrope", Niš, 2011, ISBN 978-86-6139-026-5, str. 269-278.
- 10) **Milović N.**, "Competitvness and state aid in Montenegro", Univerzitet Crne Gore-Ekonomski fakultet, Međunarodna naučna konferencija-"Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva", Podgorica, 2011, ISBN 978-86-80133-56-0, str.229-234.
- 11) **Milović N.**, "Konkurentnost kao imperativ ekonomske politike", časopis "Preduzetnik", br. 4., Ekonomski fakultet Podgorica, decembar 2010, ISSN 1800-8429, str. 35-38.
- 12) **Milović N.**, "Politika konkurencije Evropske unije", časopis "Preduzetnik", br. 5., Ekonomski fakultet Podgorica, jun 2011, ISSN 1800-8429, str. 61-64.
- 13) **Milović N.**, "Zajedničko tržište Evropske unije-dobar sluga, ali loš gospodar", časopis "Preduzetnik", br. 6., Ekonomski fakultet Podgorica, decembar 2011, ISSN 1800-8429, str. 32-34.
- 14) **Milović N.**, "*Jedinstveni tržišni akt kao preduslov rasta konkurentnosti*", Univerzitet Crne Gore-Ekonomski fakultet, II Međunarodna naučna konferencija-"Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva", Podgorica, 2012, ISBN str.
- 15) **Milović N.**, "*Pravni i institucionalni okvir za primjenu politike konkurencije u Crnoj Gori*", časopis "Preduzetnik", br. 7., Ekonomski fakultet Podgorica, jun 2012, ISSN 1800-8429, str. 35-40.
- 16) **Milović N.**, "Lisabonski prikaz konkurentnosti privrede Crne Gore", časopis "Preduzetnik", br. 8., Ekonomski fakultet Podgorica, decembar 2012, ISSN 1800-8429, str. 51-57.
- 17) **Milović N.**, "*Istorijski i idejni kontekst nastanka politike konkurencije Evropske unije*", "Preduzetnik", br. 9., Ekonomski fakultet Podgorica, jun 2013, ISSN 1800-8429, str.34-39.

- 18) Milović N., Marušić A. (2013) Competition policy in Montenegro (Chapter 6). In: Penev, S., Marušić A. (Eds.) Competition policy in Western Balkans countries, pp. 111-128, ISBN 978-86-89465-06-8. Published by: Institute of Economic Sciences, Belgrade; Western Balkans Parliamentary network of committees for economy finance and budget; Westminster Foundation for Democracy, London.

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama SCI

- 19) Đurović, G., Bigović, M. & Milović, N. (2017) Support for Further Enlargement of the EU: Statistical Analysis of Regional Differences. Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 19 (3), ISSN: 1944-8953 (Print), 1944-8961 (Online).
- 20) Milović, N., Jocović, M. (2017) Impact of foreign direct investment on competitiveness of Montenegrin economy. Transformations in Business and Economics, 16 (1), ISSN: 1648 – 4460.
- 21) Jocović, M., Milović, N., Kaluđerović, J. (2017) Impact of regulatory incentives on local economic development – Montenegro case. Transformations in Business and Economics, 16 (2), ISSN: 1648 – 4460.

Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju

- 22) Jocović, M., Milović, N., Melović, B. (2016) Role of regulatory reforms for development and quality improvement of the construction sector in Montenegro. Journal of Applied Engineering Science, 14 (1): 46 – 53, ISSN 1451-4117.
- 23) Milović, N. & Radonjić, M. (2015) Montenegro: Booming at a cost of high twin deficits. SEE-6 Economic Outlook, 1 (1): 20-26, e-ISSN 1849-8884, ISSN 1849-8817.
- 24) Jocović, M., Milović, N., Lojpur, A. (2015) Changes in management role in the corporate governance system – Example of Montenegro. Management-Journal of Contemporary Management Issues, 20 (2): 149-161, ISSN 1846-3363.
- 25) Radović M., Žugić R. and Milović N. (2013) Economic institutions and competitiveness of economy with emphasis on Montenegro. Montenegrin Journal of Economics, 9 (1): 63-75, ISSN 1800-5845.
- 26) Jocović, M., Milović, N. (2013) Competitiveness and Corporate Governance – The Case of Montenegro. The Romanian Economic Journal - REJ, 48: 83-102, ISSN (print) 1454-4296, ISSN (online) 2286- 2056.
- 27) Đurović G., Milović N. (2013) Fulfilling the goals of Europe 2020 strategy in the context of competitiveness growth. Economic themes, 51 (4): 695-712, ISSN 0353-8648.

Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari

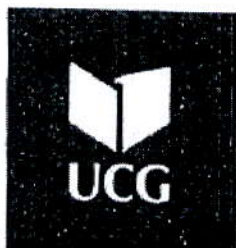
- 28) Đurović G., Milović N., (2014) Economic Effects of Montenegrin strategic foreign policy priorities. IV International Conference - Entrepreneurship and Innovations as precondition for Economic Development, Faculty of Economics Podgorica, June 17, 2014. ISBN 978-86-80133-71-3. p. 91-106.
- 29) Đurović G., Milović N., (2013) EU enlargement policy framework for the western balkans: six "c" principles and the new negotiating rules. Economic integration, competition and cooperation, University of Rijeka, Faculty of Economics, Opatija 2013. ISBN 978-953-7813-16-1, p. 325-339.
- 30) Milović, N. (2013) Jedinstveni tržišni akt kao preduslov rasta konkurentnosti. Međunarodna naučna konferencija -Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva, Ekonomski fakultet Podgorica. ISBN 978-86-80133-63-8, str. 154-159.
- 31) Milović, N. (2011) Konkurentnost i državna pomoć u Crnoj Gori. Međunarodna naučna konferencija - Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva, Ekonomski fakultet, Podgorica. ISBN 978-86-80133-56-0, str. 229-234.

Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas

- 32) Milović N., (2012) Zajedničko tržište i politika konkurencije Evropske unije. Univerzitet Crne Gore - Ekonomski fakultet, 251 strana. ISBN 978-86-80133-61-4. COBISS.CG-ID 512553953.

Stručni rad

- 33) **Milović N.** (2013) Istorijski i idejni kontekst nastanka politike konkurencije Evropske unije. *Preduzetnik*, 9: 34-39. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.
- 34) **Milović N.** (2012) Lisabonski prikaz konkurentnosti privrede Crne Gore. *Preduzetnik*, 8: 51-57. Ekonomski fakultet Podgorica, ISSN 1800-8429.
- 35) **Milović N.** (2012) Pravni i institucionalni okvir za primjenu politike konkurencije u Crnoj Gori. *Preduzetnik*, 7: 35-39. Ekonomski fakultet Podgorica, ISSN 1800-8429.
- 36) **Milović N.** (2011) Zajedničko tržište Evropske unije-dobar sluga, ali loš gospodar. *Preduzetnik*, 6: 32-34. Ekonomski fakultet Podgorica, ISSN 1800-8429.

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_ 00382 20 414 255
fax_ 00382 20 414 230
mail_ rektorat@ucg.me
web_ www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-1811

Datum / Date 05.07.2017

UCG

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET

Broj 01/1895

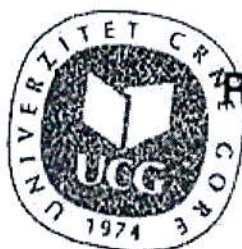
Podgorica, 12/07/2017 god.

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 05.jula 2017.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Nikola Milović bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Ekonomska analiza i politika na Ekonomskom fakultetu, na period od pet godina.

Senat Univerziteta Crne Gore
Predsjednica

Prof. Radmila Vojvodić

UNIVERZITET CRNE GORE
EKONOMSKI FAKULTET
EKONOMIJA

Broj dosijea: 1/2016

Na osnovu člana 165 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG" br. 60/03) i službene evidencije, a po zahtjevu Bojaj Marash Martin, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Bojaj Marash Martin**, rođen 29-08-1976 godine u mjestu **Minhen**, Republika **Njemačka**, upisan je studijske 2016/2017 godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske 2018/2019 godine prijavio je *da sluša* **2** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **III (treće)** godine, prijavio je *da sluša* **0** predmeta sa **0.00** (nula) ECTS kredita, što iznosi 0.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **III** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Bojaj Marash Martin** je po prvi put prijavio *da sluša* **manje od 2/3**, odnosno **66,67%** (**šezdesetšest 67/100 %**), od ukupnog broja ECTS kredita sa **III** godine i studijske 2018/2019 **nema status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

M. P.

Broj: 18 / 10 -
Podgorica, 04.10.2018 godine

SEKRETAR

Jurijević

Na osnovu člana 165 stava 1 Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list RCG", broj 60/03.), člana 115 stava 2 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", broj 44/14.) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Bojaj Marash Martin, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Bojaj Marash Martin**, rođen **29-08-1976** godine u mjestu **Minhen**, Republika **Njemačka**, upisan je studijske **2016/2017** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **EKONOMIJA**, koji realizuje **EKONOMSKI FAKULTET** - Podgorica Univerziteta Crne Goreu trajanju o **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	MAKROEKONOMIJA	"B"	(vrlodobar)	15.00
2.	1	MIKROEKONOMSKA ANALIZA	"A"	(odličan)	15.00
3.	2	EKONOMETRIJA	"E"	(dovoljan)	10.00
4.	2	SAVREMENE EKONOMSKE TEORIJE	"B"	(vrlodobar)	10.00
5.	2	UPRAVLJANJE PROMJENAMA	"B"	(vrlodobar)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"B"** (**8.75**)
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **60.00** ili **100.00%**
- indeks uspjeha **8.75**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj: 18 / 10 -
Podgorica, 04.10.2018 godine

M. P.

